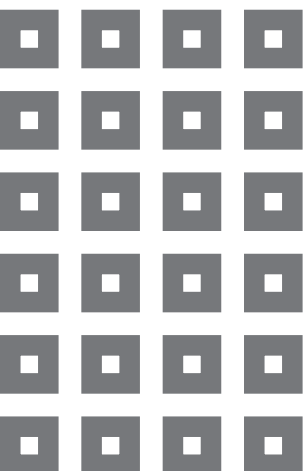

- Gemeente Hardinxveld-Giessendam
- Bestemmingsplan “*Langs de Merwede - havengebied Boven-Hardinxveld*”
- Ontwerp

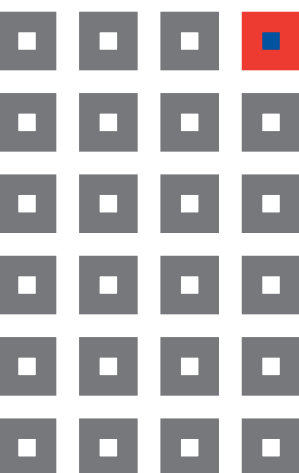

31 maart 2017

Gemeente Hardinxveld-Giessendam

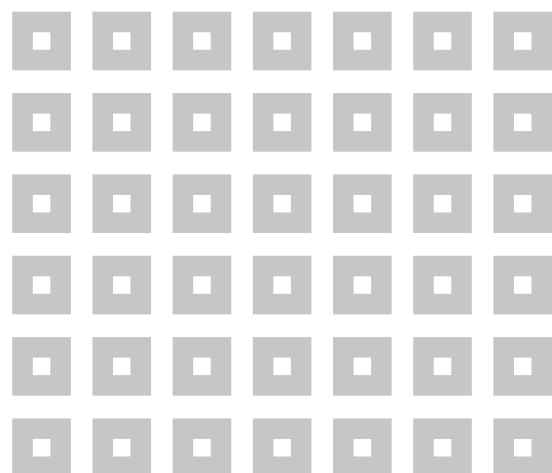
Bestemmingsplan “*Langs de Merwede - havengebied Boven-Hardinxveld*”

Ontwerp

Inhoud:

- Toelichting
- Regels
- Verbeelding

werknummer: 207.601.00
datum: 31 maart 2017
bestand: J:\207\601\00\3.Projectresultaat\

Procedureoverzicht

Fase	Datum
Concept	24 augustus 2016
Voorontwerp	27 januari 2017
Ontwerp	31 maart 2017
<i>Ter inzage legging</i>	
Vaststelling	
Onherroepelijk	

KuiperCompagnons BV

Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Architectuur, Landschap
Rotterdam

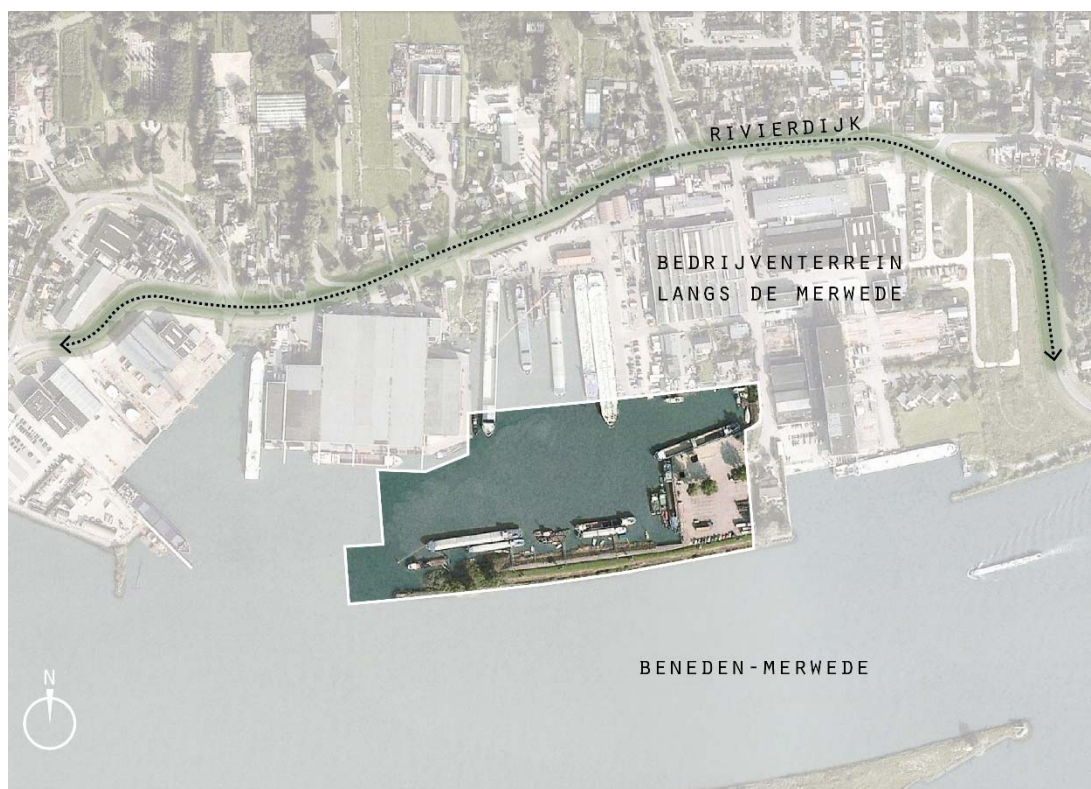
Inhoudsopgave

1	ALGEMENE ASPECTEN	1
1.1	Bij het plan behorende stukken	1
1.2	Ligging van het plangebied	1
1.3	Vigerend plan	1
1.4	Leeswijzer.....	1
2	DOEL VAN HET PLAN	3
3	INVENTARISATIE EN ANALYSE.....	5
3.1	Rijksbeleid	5
3.2	Provinciaal beleid	7
3.3	Regionaal beleid.....	8
3.4	Gemeentelijk beleid.....	9
3.5	Ruimtelijke structuur.....	12
3.6	Archeologische en cultuurhistorische waarden.....	12
3.7	Beeldkwaliteit	14
3.8	Groen- en waterstructuur	14
3.9	Verkeersstructuur	15
3.10	Functionele structuur.....	15
4	GEWENSTE RUIMTELIJKE EN FUNCTIONELE STRUCTUUR.....	17
4.1	Inleiding	17
4.2	Ontwikkelingsperspectief	17
4.3	Groenstructuur	18
5	WATER.....	19
5.1	Inleiding	19
5.2	Kader.....	19
5.3	Onderzoek.....	21
5.4	Conclusie.....	24
6	ARCHEOLOGIE EN CULTUURHISTORIE.....	25
6.1	Archeologie	25
6.2	Cultuurhistorie	25
7	MILIEUASPECTEN	27
7.1	Akoestisch onderzoek	27
7.2	Luchtkwaliteit.....	28
7.3	Externe veiligheid	30
7.4	Milieuhinder bedrijven	36
7.5	Flora en Fauna	37
7.6	Bodem	40
7.7	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	42

7.8	Duurzaamheid	43
7.9	Overige belemmeringen	43
8	JURIDISCHE OPZET	45
8.1	Inleiding	45
8.2	Toelichting op de regels	45
8.3	Bestemmingswijze toelichting	48
9	OVERLEG EN INSpraak.....	50
9.1	Vooraankondiging	50
9.2	Inspraak en overleg	50
9.3	Ontwerpfase	51
10	UITVOERBAARHEID	52
10.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	52
10.2	Financiële uitvoerbaarheid	52
10.3	Handhavingsaspecten.....	53

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1:	Akoestisch onderzoek industrielawaai bestemmingsplan ‘Langs de Merwede – Gemeentehaven’, Adromi Groep, projectnr. V201607 – Bp, d.d. mei 2016
Bijlage 2:	Luchtkwaliteitsonderzoek bestemmingsplan ‘Langs de Merwede – Gemeentehaven’, Adromi Groep, projectnr. V201607, d.d. 13 mei 2016
Bijlage 3:	Stikstofdepositieonderzoek bestemmingsplan ‘Langs de Merwede – Gemeentehaven’, Adromi Groep, projectnr. V201607, d.d. 13 mei 2016
Bijlage 4:	Archeologisch bureauonderzoek Hardinxveld-Giessendam; Havenstraat, Transect, rapportnr. 1030, d.d. 4 september 2016
Bijlage 5:	Vooronderzoek Conventionele Explosieven Haven Boven-Hardinxveld, Saricon Safety & Risk Consultancy, rapportnr. 16S124-VO-02, d.d. 28 oktober 2016
Bijlage 6:	Notitie quick scan beschermde soorten Gemeentehaven te Boven-Hardinxveld, Bureau Waardenburg bv, kenmerk: 16-666/16.07476/DavVO, d.d. 12 december 2016
Bijlage 7:	Verkennd bodemonderzoek Havenstraat 9 (deelgebied 1) te Hardinxveld-Giessendam, Adromi B.V., projectnummer: V201607/1602, d.d. 15 december 2016
Bijlage 8:	Verkennd bodemonderzoek (inclusief asbest) Havenstraat 8-10 te Hardinxveld-Giessendam (deelgebied 2), Adromi B.V., projectnummer: V201607/1603, d.d. 16 december 2016
Bijlage 9:	Nota inspraak- en overlegreacties bestemmingsplan “Langs de Merwede – Gemeentehaven”, d.d. 24 maart 2017

Afbeelding 1.1: globale ligging van het bestemmingsplangebied

1 ALGEMENE ASPECTEN

1.1 Bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan “Langs de Merwede - Gemeentehaven” is vervat in:

- de geometrische plaatsbepaling (verbeelding) waarop onder meer de bestemmingen van de in het plan gelegen gronden zijn aangegeven;
- de regels, waarin bepalingen zijn opgenomen over de inhoud van de bestemmingen en bepalingen omtrent het gebruik van de gronden en de toelaatbaarheid van bebouwing.

Het bestemmingsplan “Langs de Merwede - Gemeentehaven” gaat verder vergezeld van voorliggende toelichting. Hierin wordt de opzet van het plan beschreven en zijn de aan het plan ten grondslag liggende uitgangspunten en doelstellingen weergegeven alsmede de resultaten van inventarisatie en onderzoek.

1.2 Ligging van het plangebied

Het plangebied omvat een gedeelte van het bedrijventerrein ‘Langs de Merwede’, aan de westzijde van de kern Boven-Hardinxveld, direct grenzend aan de Beneden-Merwede. De globale begrenzing van het plangebied is weergegeven in afbeelding 1.1.

1.3 Vigerend plan

Voor de in het bestemmingsplan begrepen gronden vigeert thans het bestemmingsplan ‘Langs de Merwede’, door de gemeenteraad vastgesteld op 26 april 2012.

Recentelijk is er echter één overkoepelend bestemmingsplan voor het gehele bebouwde gebied van Hardinxveld-Giessendam en Boven-Hardinxveld in procedure gebracht; het bestemmingsplan ‘Hardinxveld-Giessendam, bebouwd gebied’. Het voorliggende plangebied maakt daar onderdeel van uit. Het bestemmingsplan ‘Hardinxveld-Giessendam, bebouwd gebied’ heeft een conserverend karakter. Dat betekent dat de rechten uit het bestemmingsplan ‘Langs de Merwede’ één-op-één worden overgenomen. Naar verwachting wordt het bestemmingsplan ‘Hardinxveld-Giessendam, bebouwd gebied’ op 30 maart 2017 vastgesteld.

Het voorliggende bestemmingsplan volgt op hoofdlijnen de voorgenoemde bestemmingsplannen ‘Langs de Merwede’ en ‘Hardinxveld-Giessendam, bebouwd gebied’, maar voegt enkele nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden toe.

1.4 Leeswijzer

De toelichting van het bestemmingsplan is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 worden de doelstellingen van het bestemmingsplan beschreven. Vervolgens wordt een inventarisatie en analyse gegeven van de huidige situatie (hoofdstuk 3) en gewenste ruimtelijke en functionele structuur van het plangebied (hoofdstuk 4). Hierbij wordt ook in gegaan op het vigerende beleidskader. In hoofdstuk 5, 6 en 7 wordt een verantwoording gegeven hoe omgegaan is met verschillende deelaspecten; achtereenvolgens gaat het om water, archeologie en verschillende milieuthema's. Hoofdstuk 8 geeft een juridische toelichting op de regels en de geometrische plaatsbepaling. Hoofdstuk 9 en 10 gaan achtereenvolgens in op de aspecten overleg en inspraak en op de uitvoerbaarheid van plan.

2 DOEL VAN HET PLAN

De gemeente heeft de mogelijkheden voor de toekomstige ontwikkeling en beheer van de gemeentehaven, alsmede het aangrenzende gebied in beeld gebracht. De nota "Impulsen voor de haven in Boven-Hardinxveld" uit januari 2014 biedt het kader waarbinnen de plannen met de verschillende partijen in het havengebied worden uitgewerkt. Daarbij wordt ingezet op het optimaliseren van de gebruiksfuncties van de haven, het versterken van de (bestaande) industriële bedrijvigheid en het bedrijfsmatige gebruik van de haven.

In het licht van het voorgaande is voor de gemeentehaven een integrale herontwikkeling voorbereid. De herinrichting van de gemeentehaven voorziet onder meer in het aanbrengen van damwanden langs de strekdam, waardoor extra kaderuimte wordt gecreëerd en de haven efficiënter kan worden benut. Daarnaast wordt voorzien in de aanleg van een nieuwe kade en het verplaatsen van de bestaande vrachtwagenparkeerplaats. Hierdoor ontstaan mogelijkheden om te voorzien in de ruimtebehoefte van met name scheepswerf Den Breejen Shipyard en tegelijkertijd ook plaats te bieden aan de belangrijkste gebruikers van de gemeentehaven. Het voorliggende bestemmingsplan maakt de integrale herinrichting van het gebied in juridisch-planologische zin mogelijk.

Het voorontwerpbestemmingsplan betreft een gedeelte van het industrieterrein Langs de Merwede en daarmee tevens een deel van de haven. Niet alle ontwikkelingen zoals beschreven in de bovengenoemde nota zijn meegenomen. Alleen die ontwikkelingen die voldoende concreet zijn, zijn in dit plan vertaald.

Voor de beoogde herontwikkeling is gekozen voor een gedetailleerde eindbestemming, waarbij een rechtstreekse bouwtitel aan de percelen is toegekend. De basis hiervoor wordt gevormd door het nog vast te stellen bestemmingsplan 'Hardinxveld-Giessendam, bebouwd gebied', dat naar verwachting op 30 maart 2017 door de gemeenteraad wordt vastgesteld. Dit bestemmingsplan betreft een één-op-één vertaling van het thans nog vigerende bestemmingsplan 'Langs de Merwede', dat op 26 april 2012 is vastgesteld.

3 INVENTARISATIE EN ANALYSE

3.1 Rijksbeleid

SVIR en Barro

Het Rijk heeft haar ruimtelijk beleid vastgelegd in de Structuurvisie Infrastructuur en Mobiliteit (SVIR) en het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De leidende gedachte van het rijksbeleid is ruimte maken voor groei en beweging, waarbij het Rijk zich vooral concentreert op decentralisatie. De verantwoordelijkheid wordt verplaatst van Rijksniveau naar provinciaal en gemeentelijk niveau. In de SVIR worden dan ook geen specifieke uitspraken gedaan met betrekking tot het voorliggende plangebied.

In het Barro is het plangebied aangeduid als rivierbed c.q. stroomvoerend deel van het rivierbed. Op basis van artikel 2.4.3. van het Barro wijst een bestemmingsplan alleen nieuwe bestemmingen in een rivierbed aan in het geval er sprake is van:

1. een zodanige situering van de bestemming dat het veilig en doelmatig gebruik van het oppervlaktewaterlichaam gewaarborgd blijft;
2. geen feitelijke belemmering voor de vergroting van de afvoercapaciteit van de rivier;
3. een zodanige situering van de bestemming dat de waterstandverhoging of de afname van het bergend vermogen zo gering mogelijk is, en
4. een zodanige situering van de bestemming dat de ecologische toestand van het oppervlaktewaterlichaam niet verslechtert.

Indien er nieuwe bestemmingen worden aangewezen dienen resterende waterstandeffecten of afname van het bergend vermogen gecompenseerd te worden. Dit dient in het bestemmingsplan te worden verankerd.

Afbeelding 3.1: uitsnede Barro.

Het voorliggende bestemmingsplan voorziet in de herinrichting van de gemeentehaven, waarbij onder meer voorzien wordt in het aanbrengen van damwanden, waardoor extra ruimte wordt gecreëerd en de haven efficiënter kan worden benut. Daarnaast wordt voorzien in de aanleg van een nieuwe kade en het verplaatsen van de bestaande vrachtwagenparkeerplaats. De voornoemde ontwikkelingen dragen bij aan een betere en veilige afwikkeling van de beroepsvaart en

het intensiveren van de (maritieme) bedrijfsactiviteiten van omliggende bedrijven, hetgeen op grond van het Barro is toegestaan, mits voldaan wordt aan de voorwaarden uit artikel 2.4.3.

Door de gemeentehaven op zorgvuldige wijze te herinrichten, wordt de mogelijkheid gecreëerd om de maritieme bedrijvigheid te faciliteren in de behoefte aan meer kadefengte. De huidige oever zal worden vervangen door een damwand, waardoor schepen direct kunnen aanmeren. Hiermee wordt de nodige ruimte gewonnen. In de haven wordt een nieuwe werkkade aangelegd. Door de beoogde herinrichting van de haven kan een veilig en doelmatig gebruik ook in de toekomst gegarandeerd worden en wordt aangrenzende bedrijven de mogelijkheid geboden om hun watergerelateerde bedrijfsactiviteiten te intensiveren c.q. uit te breiden. Het extra water dat langs de oevers wordt gerealiseerd, compenseert het water dat wordt getransformeerd tot kade. Daarmee zal het waterbergend vermogen per saldo niet afnemen (zie ook hoofdstuk 5). Bovendien zal de beoogde herinrichting van de gemeentehaven de doorstroming van de Merwede niet belemmeren en wordt de afvoercapaciteit van de rivier niet negatief beïnvloedt. Derhalve wordt voldaan aan de voorwaarden uit artikel 2.4.3 van het Barro.

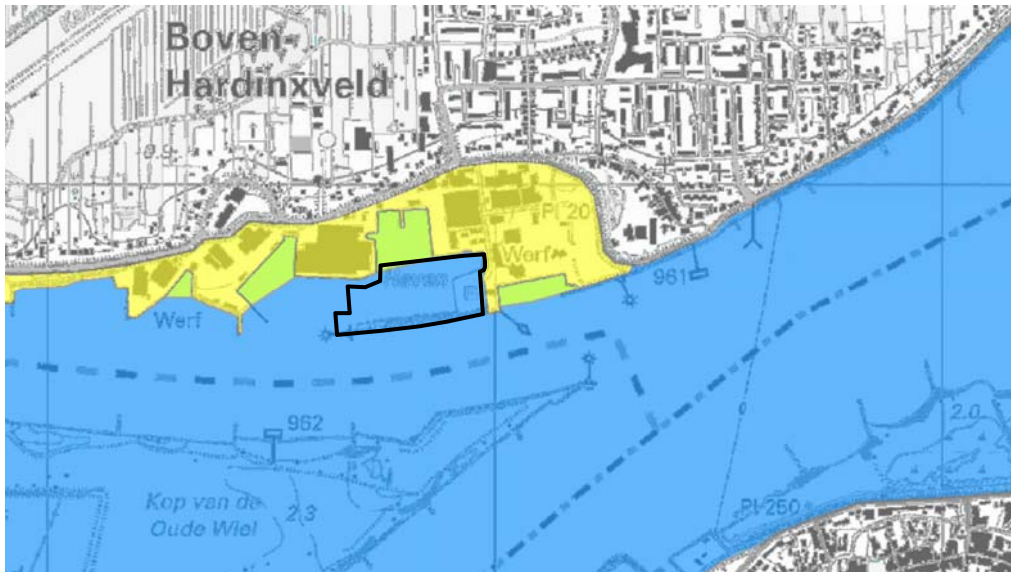
Beleidslijn "Grote Rivieren"

In het verleden was de regeling "Beleidslijn ruimte voor de rivier" van kracht. Mede op basis van de resultaten van een in 2005 verrichte evaluatie en ervaringen in de praktijk is besloten om de beleidslijn te herzien. De herziening van de beleidslijn draagt, mede als gevolg van de uitbreiding van het toepassingsgebied en de wens om verwarring met de PKB Ruimte voor de Rivier te voorkomen, de naam "Beleidslijn grote rivieren".

Via de herziening van de beleidslijn wordt meer ruimte geboden aan ontwikkelingsgerichte initiatieven. Zo ontstaan meer mogelijkheden voor ontwikkelingen die de ruimtelijke en economische kwaliteit van het betreffende gebied kunnen verbeteren. Doelstelling van de Beleidslijn grote rivieren is om de beschikbare afvoerende bergingscapaciteit van het rivierbed te behouden, en ontwikkelingen tegen te gaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging nu en in de toekomst feitelijk onmogelijk maken. Om de doelstellingen te bereiken, wordt via een tweetal sporen gewerkt: de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en de Waterwet.

Vrijwel het gehele plangebied is, volgens de kaart behorende tot de "Beleidslijn grote rivieren" gelegen binnen het stroomvoerend deel van het rivierbed. Binnen het stroomvoerend deel van het rivierbed mogen in principe geen bouwwerken worden opgericht. In de beleidslijn is een uitzondering gemaakt voor onder meer de realisatie van voorzieningen voor een betere en veilige afwikkeling van de beroeps- en recreatievaart en het realiseren van overslagfaciliteiten (t.b.v. het vervoer over de rivier). De voorliggende ontwikkeling is daarmee passend binnen de voorgenoemde uitzonderingen. Bovendien is de gemeentehaven middels een strekdam afgeschermd van de Beneden-Merwede, waardoor ontwikkelingen in het voorliggende plangebied slechts beperkt van invloed zijn op het stroomvoerend deel van het rivierbed.

Overigens is een klein deel van het plangebied, volgens de kaart behorende tot de "Beleidslijn grote rivieren" gelegen binnen het zogenaamde "artikel 6.16-gebieden" van het Waterbesluit. Dit zijn gebieden die deel uitmaken van het rivierbed en bij hoogwatersituaties onder water kunnen staan. Bouwen in deze, in het rivierbed gelegen, artikel 6.16-gebieden, geschiedt net als elders in het rivierbed op eigen risico. Ingeval van hoogwaterschade, wordt door zowel het Rijk als de gemeente, geen recht op schadevergoeding erkend.

Afbeelding 2.2: uitsnede kaart bij Beleidslijn grote rivieren. In zwart de ligging van het plangebied.

3.2 Provinciaal beleid

De provincie Zuid-Holland heeft haar ruimtelijk beleid vastgelegd in de Visie Ruimte en Mobiliteit. Aan de voorgenoemde visie is een programma Ruimte en een programma Mobiliteit gekoppeld, waarin beschreven wordt welke instrumenten de provincie inzet om de doelen en ambities uit de Visie Ruimte en Mobiliteit te realiseren. De regels die voortkomen uit de visie en de beide programma's, zijn vastgelegd in de Verordening Ruimte. Deze regels hebben een directe doorwerking in bestemmingsplannen.

Deze huidige tijd vraagt om maatwerk, flexibiliteit en aanpassingsvermogen, onder andere omdat ontwikkelingen minder voorspelbaar zijn en demografische ontwikkelingen in de diverse regio's verschillen. Maatwerk, flexibiliteit, aanpassingsvermogen en samenwerking zijn sleutelbegrippen in de Visie Ruimte en Mobiliteit. De provincie stelt de behoefte van de gebruiker centraal; het aanbod moet afgestemd zijn op de vraag. Daarbij zet de provincie in op een efficiënte benutting van de ruimte en de netwerken, met aandacht voor de (ruimtelijk) kwaliteit. De provincie heeft vier rode draden benoemd:

1. beter benutten van wat er is
2. vergroten van de agglomeratiekracht
3. verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit
4. bevorderen van de transitie naar water- en energie efficiënte samenleving.

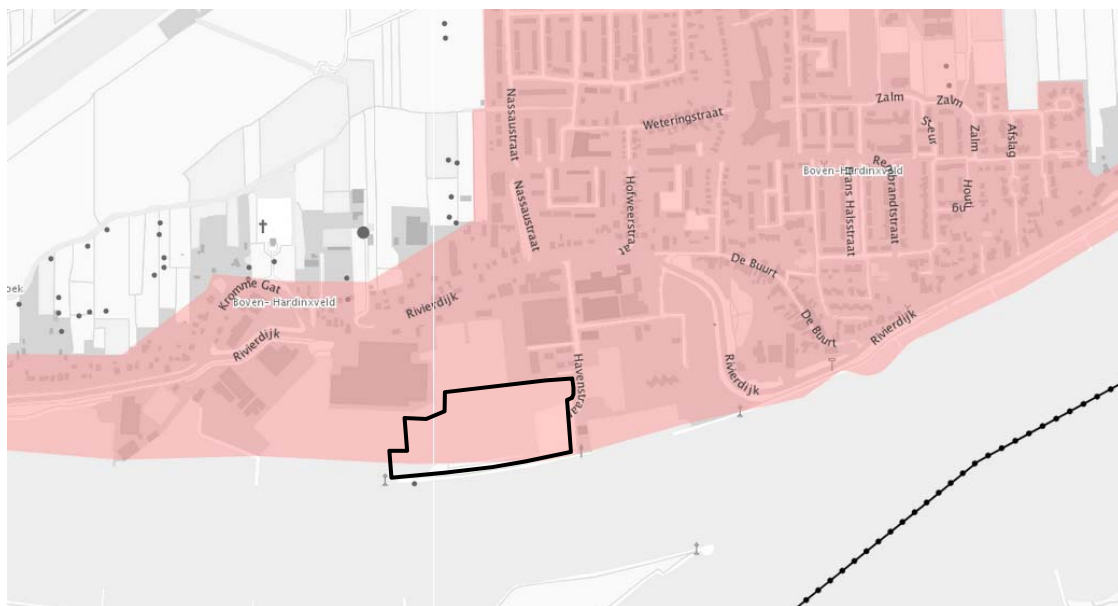
Ladder voor duurzame verstedelijking

De provincie Zuid-Holland past de ladder voor duurzame verstedelijking uit het Bro toe. Dat betekent dat bij nieuwe ontwikkelingen in eerste instantie gekeken dient te worden of er behoefte is aan nieuwe ruimte voor bedrijvigheid en voorzieningen. Als de behoefte voldoende is gemotiveerd, wordt gekeken of aan deze behoefte kan worden voldaan door het benutten van locaties voor herstructurering, intensivering of transformatie binnen bestaand stads- en dorpsgebied. Als ook dat niet tot de mogelijkheden behoort, wordt – onder voorwaarden - aansluitend aan het bestaand stads- en dorpsgebied een locatie gezocht.

Door de ladder voor duurzame verstedelijking toe te passen, kiest de provincie ervoor om verstedelijking zoveel mogelijk in bestaand bebouwd gebied te concentreren. Hiermee wordt de kwaliteit

van het bebouwde gebied behouden en versterkt. Op de kaart 'Beter benutten bebouwde ruimte' zijn het stedelijk netwerk en alle daarbuiten gelegen kernen in Zuid-Holland omgeven door bebouwingscontouren. Deze geven de grens van de bebouwingsmogelijkheden voor wonen en werken weer. De bebouwingscontouren zijn strak getrokken om het bestaand stedelijk gebied en de kernen, rekening houdend met plannen waar de provincie al mee heeft ingestemd. Het voorliggende plangebied is vrijwel geheel binnen de bebouwingscontour gelegen (zie afbeelding 3.2).

De herinrichting van de gemeentehaven wordt ingegeven door de actuele wensen van de gemeente en (maritieme) bedrijven op het industrieterrein 'Langs de Merwede'. Er is onder meer behoefte aan extra ruimte voor watergebonden bedrijvigheid, met name ten behoeve van scheepswerf Den Breejen Shipyard. Uitgangspunt hierbij is wel dat huidige gebruikers van de haven, de binnenvaartschippers en Van Wijngaarden Marine Services, gebruik kunnen blijven maken van de gemeentehaven. Binnen het grondgebied van de gemeente Hardinxveld-Giessendam zijn de mogelijkheden om nog kadelengete te realiseren niet of nauwelijks aanwezig. De nog open delen van de oevers van de Merwede hebben een belangrijk groen karakter en dienen derhalve behouden te worden. Uitbreiding van de havenactiviteiten buiten de bestaande industrieterreinen is dan ook niet wenselijk. De gemeentehaven in Boven-Hardinxveld is één van de spaarzame plekken waar de mogelijkheid voor beperkte uitbreiding wel bestaat. Hiervoor is het wel nodig dat op creatieve wijze wordt omgegaan met de ruimte. Het voorliggende plan voorziet hierin. Gelet op het voorgaande is de behoefte aan (nieuwe) ruimte voor bedrijvigheid en voorzieningen voldoende aangetoond. De herinrichting van de haven kan bovendien gezien worden als een herontwikkeling van bestaand stedelijk gebied, waarbij wordt ingezet op een verdere intensivering van de bestaande ruimte. Daarmee wordt voldaan aan de ladder voor duurzame ontwikkeling.

Afbeelding 3.2: uitsnede Visie Ruimte en Mobiliteit (bebouwde ruimte)

3.3. Regionaal beleid

Structuurvisie Alblasserwaard en Vijfheerenlanden (Manifest, 2012)

De regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden heeft een Manifest voor een regionale visie opgesteld waarbij een vitale, duurzame, aantrekkelijke woon- en leefomgeving voor alle inwoners van de regio, nu en in de toekomst, het doel is.

In het Manifest 'kiest de regio voor een toekomst waarin de kracht van het eigen karakter wordt benut en waarin ruimte wordt gegeven aan een nieuwe dynamiek. Ruimte voor werken en wonen, maar met respect voor het eigen karakter van de regio. Een regio waar een balans is gevonden tussen nieuwe dynamiek en de kwaliteit van de samenleving; een duurzame regio. In 2030 vormt de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden een sterke regio, in zichzelf en in relatie met haar omgeving. Uitgangspunt is de leefbaarheid in de vele van elkaar verschillende kernen, klein en groot. De lokale gemeenschap wordt in staat gesteld zelf inhoud te geven aan die leefbaarheid; de overheid is faciliterend, benut de kracht van mens en landschap en geeft ruimte aan initiatieven. De overheid is zo georganiseerd dat beleidsmatig gesproken kan worden van één Alblasserwaard-Vijfheerenlanden terwijl de uitvoering "kernachtig" is. Dienstverlening is regionaal georganiseerd en wordt kleinschalig aangeboden. De regio neemt deel aan, en speelt in op, de economische ontwikkelingen: mondiaal, nationaal en meer specifiek in de Zuidvleugel. In 2030 is de regio een kenniscentrum van duurzaamheid en innovatie op terrein van met name de agrarische, toeristische en maritieme sector.

Het voorliggende bestemmingsplan geeft hier invulling aan. Met de herinrichting van de Gemeentehaven ontstaat ruimte voor aangrenzende watergebonden bedrijven om de bedrijfsactiviteiten te intensiveren, hetgeen bijdraagt aan de economische ontwikkeling van de maritieme sector. De voorliggende ontwikkeling geeft dan ook invulling aan de ambities uit de regionale structuurvisie.

Transformatievisie Merwedezone

Gemeenten, waterbeheerders en provincie schetsen de Transformatievisie Merwedezone de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van de Merwedezone tussen Gorinchem en Alblasserdam. De visie geeft randvoorwaarden voor een gewenste ruimtelijke ontwikkeling tot 2015 met een doorkijk naar de verdere toekomst. De transformatievisie is bedoeld als basis voor verdere uitwerking op projectniveau. In de visie wordt het plangebied niet nader genoemd als ontwikkelingslocatie.

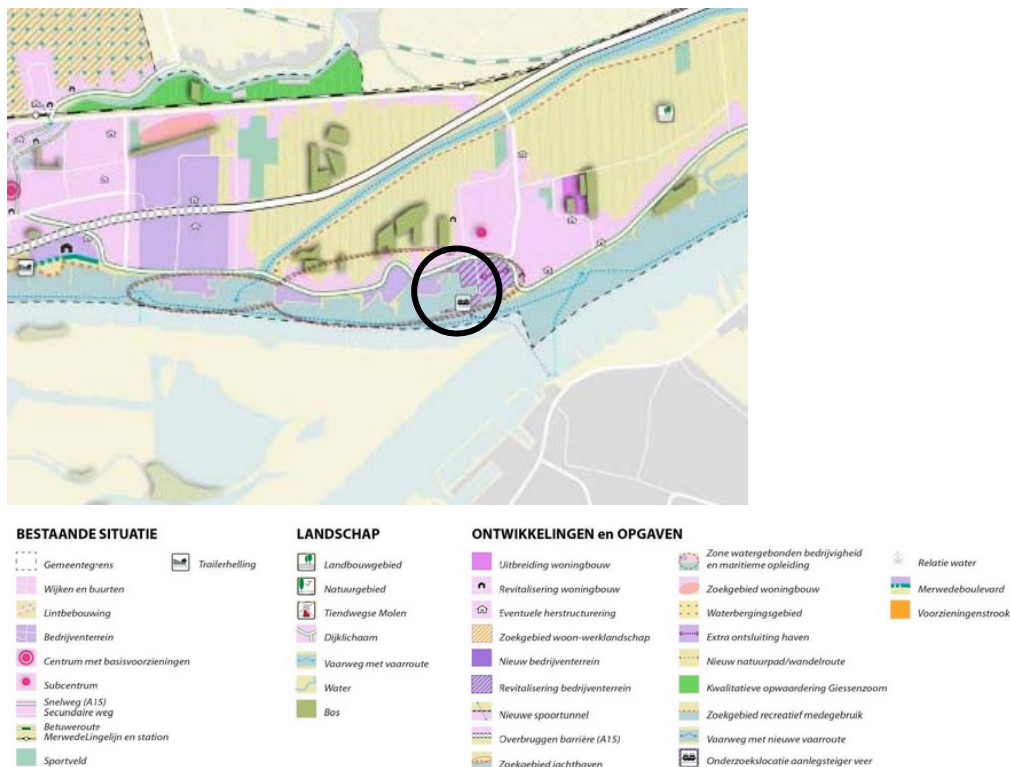
3.4 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Hardinxveld-Giessendam

De gemeentelijke structuurvisie, die op 19 februari 2015 is vastgesteld, is een ruimtelijke ontwikkelingsvisie met een richtinggevend en programmatisch karakter die integrale keuzes bevat voor de hoofdlijnen van beleid voor de komende periode. De structuurvisie bouwt voort op de Visie Hardinxveld-Giessendam, die op 22 maart 2012 na een interactief traject met de bevolking is vastgesteld. De structuurvisie vertaalt deze visie naar de ruimtelijke ontwikkeling van Hardinxveld-Giessendam. De structuurvisie, die vooruitkijkt tot 2030, is eveneens een integraal document en heeft als doel om de verschillende belangen, bijvoorbeeld tussen landschap, woningbouw, maatschappelijke voorzieningen en werkgelegenheid zorgvuldig af te wegen. De structuurvisie biedt een kader waarin aanspraken op de ruimte kunnen worden afgestemd en gecombineerd. De structuurvisie is vooral gericht op behoud en verbetering van de bestaande ruimtelijke en sociale kwaliteiten. Daarnaast is de structuurvisie gericht op het versterken en behouden van de leefbaarheid.

In de structuurvisie wordt gestuurd op ruimtelijke structuren: waar gebeurt wat, op welke manier, op welk moment en waarom? De structuurvisie is bedoeld om voor de langere termijn ruimtelijke samenhang tot stand te brengen en bezit daarom een zekere mate van globaliteit en abstractie. Het vormt de basis voor het toekomstig beleid; ter uitwerking van de structuurvisie kun-

nen gebiedsvisies, masterplannen en bestemmingsplannen worden opgesteld en concrete (plan)ontwikkelingen in gang worden gezet.

Afbeelding 3.5: structuurvisiekaart (het plangebied is zwart omcirkeld).

Hardinxveld-Giessendam kent een diverse samenstelling aan bedrijvigheid die voor het grootste deel op de bedrijventerreinen van de gemeente zijn gehuisvest. De -letterlijk- meest in het oog springende bedrijvigheid in Hardinxveld-Giessendam zijn de scheepswerven langs de Merwede. Deze watergebonden bedrijvigheid en de daaraan gelieerde bedrijven zijn een belangrijke werkgever in de gemeente. Deze sector heeft zich in Nederland in de loop der jaren gespecialiseerd in het (wereldwijd) leveren van hoogwaardige schepen en aanvullende dito diensten.

De maritieme sector heeft in regionaal verband een belangrijke functie, omdat deze van belang is voor de werkgelegenheid in de hele regio. Het deel waar watergebonden bedrijvigheid en woningbouw nu nog samengaan langs de Rivierdijk, ten (zuid)westen van de kern Boven-Hardinxveld, krijgt de verdere ontwikkeling van watergebonden bedrijvigheid de voorkeur. Uiteraard zullen toekomstige ontwikkelingen op een goede manier moeten worden ingepast. Deze integrale afweging (onder andere het zicht op en de toegang tot de Merwede), wordt gemaakt in het kader van nieuw op te stellen bestemmingsplannen. Het verplaatsen van niet watergebonden bedrijvigheid kan (deels) een oplossing zijn voor de ruimtebehoefte van de wel watergebonden bedrijven. De gemeente wil daarnaast een herontwikkeling van de gemeentehaven in Boven-Hardinxveld bewerkstelligen, opdat deze beter kan worden benut door de binnenvaart en watergebonden bedrijvigheid, waarbij ook de ruimtelijke kwaliteit van het havengebied verbetert.

Het voorliggende bestemmingsplan geeft invulling aan de ambitie om de gemeentehaven te herontwikkelen, waardoor meer ruimte ontstaat voor aangrenzende (maritieme) bedrijven om hun watergerelateerde activiteiten uit te breiden. Daarmee draagt het voorliggende bestemmingsplan bij aan de verdere ontwikkeling van watergebonden bedrijvigheid in Boven-Hardinxveld. De herontwikkeling van de gemeentehaven biedt tevens kansen om de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse te

versterken. Dit is mogelijk door de aanleg van nieuwe kaderuimte en de herinrichting van de bestaande strekdam waarbij het voorste deel van de strekdam zal worden ingericht als laad- en loskade ter vervanging van de huidige laad- en loskade.

Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan (GVVP)

In 2012 is het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan (GVVP) vastgesteld. Het doel van dit plan is het vastleggen van het beleid op het gebied van verkeer en vervoer in de gemeente Hardinxveld-Giessendam voor de periode 2012 tot 2022, dat aansluit bij de ambities en speerpunten die de gemeente heeft, maar tevens past binnen de kaders die hogere overheden in hun beleid stellen. Deelaspecten van het beleidsterrein verkeer en vervoer en raakvlakken met andere beleidsterreinen worden in dit plan bij elkaar gebracht, wat resulteert in een integrale visie op verkeer- en vervoerbeleid in de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Om uitvoering te geven aan het opgestelde gemeentelijke beleid wordt het gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan vergezeld van een uitvoeringsprogramma met daarin maatregelen en projecten.

Voor een veilige en herkenbare weginrichting is het belangrijk dat alle wegen zo veel mogelijk worden ingericht conform de Essentiële HerkenbaarheidsKenmerken (EHK). Volgens de principes van Duurzaam Veilig moet een weggebruiker bijna als vanzelf het gewenste gedrag op een bepaald type weg vertonen. De EHK maken de wegcategorieën voor de weggebruiker beter herkenbaar. Het voorliggende bestemmingsplan biedt hiertoe voldoende mogelijkheden.

Groenbeleidsplan

Het groenbeleidsplan vormt de basis voor het gemeentelijk groenbeleid op de langere termijn. In het plan zijn randvoorwaarden en uitgangspunten geformuleerd die dienst kunnen doen als toetsingskader waar het gaat om belangenafwegingen tussen het groen enerzijds en andere aspecten anderzijds. Het plan is richtinggevend en heeft een vergelijkbare status als andere gemeentelijke beleidsplannen.

In het beleidsplan worden geen uitspraken gedaan over bedrijventerrein 'Langs de Merwede'. Wel wordt de Rivierdijk – ten noorden van het plangebied - genoemd. Het is wenselijk dat de openheid en weidsheid van de Rivierdijk versterkt wordt om het lijnvormige karakter van de rivier te benadrukken. Het voorliggende plan vormt geen belemmering voor de uitvoering van het groenbeleidsplan.

Stedelijk Waterplan

In 2003 hebben gemeente en waterschap een stedelijk waterplan voor Hardinxveld-Giessendam opgesteld. In het waterplan staan maatregelen beschreven die aan de riolering en de watergangen uitgevoerd moeten worden om de waterkwaliteit van de watergangen te verbeteren. De belangrijkste maatregelen in het waterplan zijn:

- De waterberging vergroten om bij hevige buien voldoende ruimte te hebben voor het opvangen van regenwater.
- Stilstaand water opheffen door te zorgen voor doorstroming.
- Natuurvriendelijke oevers aanleggen, aantrekkelijk voor het oog en goed voor de waterkwaliteit door een evenwichtig leefmilieu voor planten en dieren.
- Nieuwe afspraken maken over het peilbeheer.

Inmiddels is het Stedelijk Waterplan afgerond en zijn alle geplande maatregelen voor het plangebied uitgevoerd.

3.5 Ruimtelijke structuur

Historische ontwikkeling

De gemeente Hardinxveld-Giessendam maakt deel uit van de Alblasserwaard. De authentieke structuur van het landschap is vaak rechtstreeks te herleiden tot de periode van de Middeleeuwse veenontginningen. Het slagenlandschap van de Alblasserwaard, dat zich manifesteert als een open en weidse polder, werd en wordt nog steeds voornamelijk gebruikt als agrarisch productiegebied in de vorm van veenweiden. Het gebied heeft daarom in cultuurhistorisch opzicht een grote waarde.

Hardinxveld en Giessendam behoren tot de oudste ontginningscentra van de Alblasserwaard. Vanuit de oeverwal aan de benedenloop van het veenriviertje de Giessen zijn in noordwestelijke richting de afwateringssloten gegraven. Aangenomen wordt dat het gebied rond Hardinxveld-Giessendam al in 1270 geheel is ontgonnen.

Archeologische vondsten op de oevers van de Giessen geven aan dat de eerste intensieve bewoning al plaatsvond in de 11^e eeuw. Deze bewoning heeft zich ontwikkeld langs de Giessen en heeft geleid tot de karakteristieke lintbebouwing op de oeverwallen: een reeks boerderijen die het ontgonnen land aan de achterzijde gebruikten voor agrarische productie. In de loop de eeuwen is de ruimte tussen de boerderijen en de Giessen ingevuld met bebouwing.

Door inklinking van de polders en verzanding van de rivier ontstond de noodzaak om het ontgonnen land te beschermen tegen overstromingen bij hoogtij. De rivier de Merwede werd bedijkt en in de Giessen werd een dam aangelegd om Giessendam buiten de getijden van de rivier te houden: Giessendam was een feit.

Hardinxveld-Giessendam maakt deel uit van een langs de rivier gelegen 'verstedelijkingsreeks' vanaf Gorinchem tot aan Rotterdam. De ontwikkeling van deze 'bandstad' kan gerelateerd worden aan de aanleg van de infrastructuur aan het eind van de 19^e en in de loop van de 20^e eeuw. De belangrijke economische aders zijn de spoorlijn, de auto(snel)wegen en de Merwede. De kernen hebben zich vanaf hun ontstaan in de 13^e eeuw tot de 20^e eeuw nauwelijks ontwikkeld. Er heeft voornamelijk verdichting plaatsgevonden in de lintbebouwing.

De industrialisatie en de mobiliteitstoename hebben Hardinxveld en Giessendam in de 20^e eeuw explosief doen groeien. De kernen van Giessendam en Neder-Hardinxveld zijn aan elkaar gegroeid, terwijl Boven-Hardinxveld een kleine afzonderlijke kern is gebleven. In 1957 zijn de gemeentes samengevoegd tot de gemeente Hardinxveld-Giessendam.

Bebouwingsstructuur

Bedrijventerrein Langs de Merwede kent een relatief dichte bebouwingsstructuur met veelal grootschalige bebouwing, waaronder diverse scheepswerven. Het bedrijventerrein strekt zich uit langs de Merwede en heeft een eenvoudige hoofdstructuur met dicht op elkaar staande individuele bebouwing, waarvan de rooilijnen verspringen.

3.6 Archeologische en cultuurhistorische waarden

Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland

De provincie Zuid-Holland heeft kaarten vervaardigd waarin de Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS) van Zuid-Holland is vastgelegd. Dit project is opgezet om het beleid en alle verant-

woordelijkheden die de provincie heeft op het gebied van cultureel erfgoed - archeologie, nederzettingsgeschiedenis en landschapsbehoud - te onderbouwen en te integreren. Zo kan de waardering, de toetsing en de actieve bescherming van historische kwaliteiten worden verbeterd. De kaarten vestigen de aandacht op onder meer de landschapsvorming in het poldersysteem.

Afbeelding 3.5: uitsnede uit de CHS Zuid-Holland – archeologie

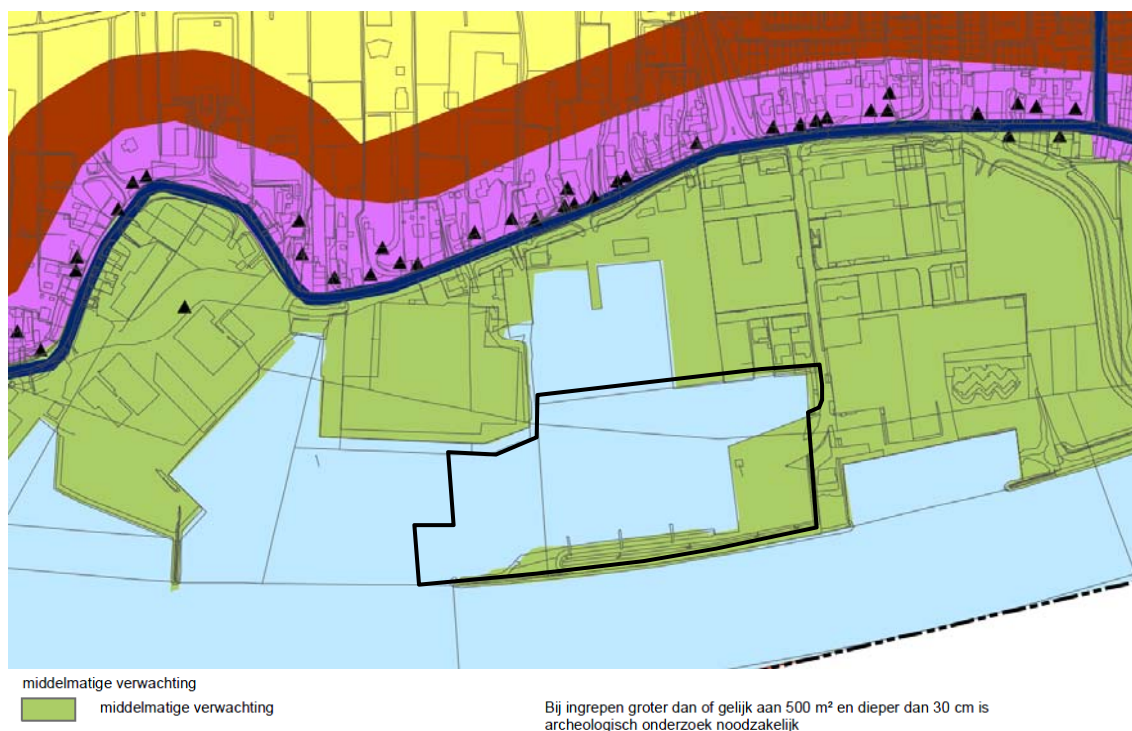
Afbeelding 3.6: uitsnede uit de CHS Zuid-Holland – landschap

Op basis van de kaarten waarin de Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS) is vastgelegd, zijn er binnen het voorliggende plangebied geen cultuurhistorisch waardevolle elementen aanwezig. Wel is de Rivierdijk, ten noorden van het plangebied aangeduid als historisch landschappelijke lijn van hoge waarde. Door de buitendijkse ligging van het plangebied is de kans op het aantreffen van archeologische waarden bovendien erg klein.

Gemeentelijke Beleidsnotitie Archeologie

Op de Archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam (BAAC 2009) is een verfijning gegeven van de archeologische (verwachtings)waarden. Uitgangspunt is het zoveel mogelijk behouden van archeologische waarden 'in situ' door deze in te passen in de ontwikkeling.

Ter plaatse van het plangebied geldt een middelmatige verwachting op het aantreffen van archeologische waarden.

Afbeelding 3.7: archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam, BAAC 2009.

3.7 Beeldkwaliteit

De bebouwing op bedrijventerrein Langs de Merwede bestaat hoofdzakelijk uit loodsen, opgebouwd uit één of meerdere bouwlagen voorzien van een plat of flauw hellend dak. De bedrijfsbebouwing is primair op de weg georiënteerd en kent een overwegend functionele architectuur. Materialen en kleuren zijn overwegend traditioneel. De gevels zijn uitgevoerd in plaatmateriaal of bak- of betonsteen. Het kleurgebruik is rustig en sober, waarbij lichte grijzen en baksteentinten het meest aanwezig zijn.

3.8 Groen- en waterstructuur

De groenstructuur wordt met name gevormd door de groene invulling van de strekdam. Vanaf het overwegend groene dijklichaam is direct uitzicht over de Merwede en de Biesbosch (zie afbeelding 3.8). De strekdam is – ondanks de bedrijfsbestemming – gedeeltelijk ingericht met groen en geeft kwaliteit aan het overwegend industriële gebied. Naast de groene inrichting van de strekdam, zijn er verspreid over het plangebied enkele solitaire bomen aanwezig.

Afbeelding 3.8: zicht op de gemeentehaven

De waterstructuur wordt gevormd door het water van de gemeentehaven, alsmede door de Beneden-Merwede direct ten zuiden van het plangebied.

3.9 Verkeersstructuur

Het plangebied wordt primair ontsloten via de Havenstraat. Deze weg vormt de belangrijkste ontsluitingsweg van het meest oostelijke deel van bedrijventerrein Langs de Merwede. De overige wegen in de nabijheid van het plangebied zijn erftoegangswegen en maken onderdeel uit van het bedrijventerrein. Deze wegen hebben door de inrichting en beperkte rijsnelheid een sterker verblijfskarakter met een ondergeschikte rol voor verkeer.

3.10 Functionele structuur

Bedrijventerrein Langs de Merwede wordt met name gekenmerkt door zwaarder gecategoriseerde bedrijven, veelal haven gerelateerd. Niettemin zijn binnen het voorliggende plangebied geen bedrijven aanwezig. Het plangebied bestaat grotendeels uit water en omvat hoofdzakelijk de gemeentehaven van Boven-Hardinxveld. De haven beschikt over diverse ligplaatsen, alsmede een laad- en loskade. Aan de zuidoostzijde van het plangebied bevindt zich een (openbare) vrachtwagenparkeerplaats.

4 GEWENSTE RUIMTELIJKE EN FUNCTIONELE STRUCTUUR

4.1 Inleiding

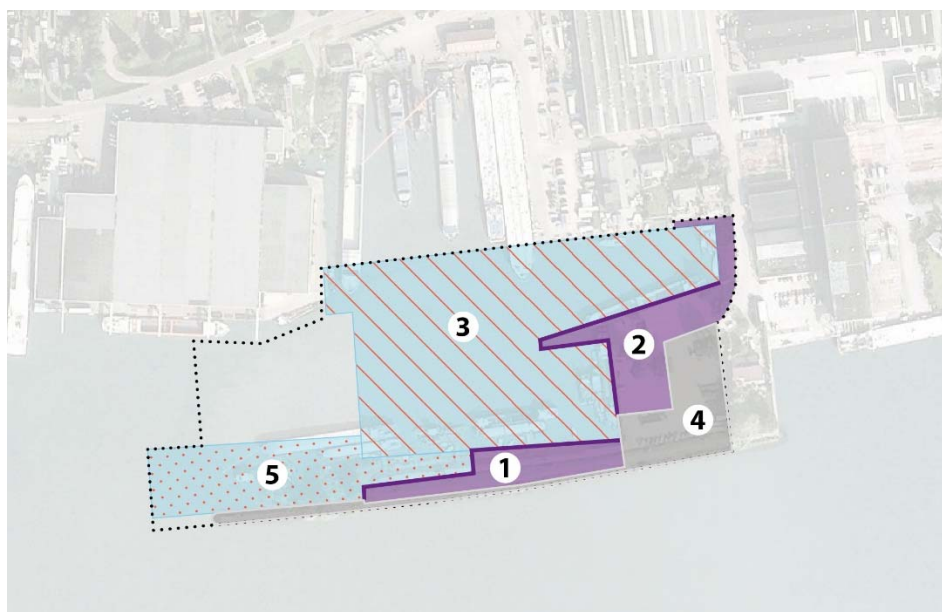
Voorliggend plan maakt de ontwikkeling van de gemeentehaven juridisch-planologisch mogelijk. In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de wijze waarop het plangebied herontwikkeld zal worden.

4.2 Ontwikkelingsperspectief

De gemeente heeft in de nota "Impulsen voor de haven in Boven-Hardinxveld" de mogelijkheden voor de toekomstige ontwikkeling en beheer van de gemeentehaven en het aangrenzende gebied in beeld gebracht. De nota biedt een ontwikkelingsperspectief, op basis waarvan de plannen met de verschillende partijen in het havengebied zijn uitgewerkt. Daarbij is ingezet op het optimaliseren van de beheersvorm van de haven, het versterken van de industriële bedrijvigheid en het bedrijfsmatige gebruik van de haven en - waar mogelijk - het versterken van de recreatieve potenties van het havengebied.

Het voorliggende bestemmingsplan heeft concreet betrekking op de herinrichting van de gemeentehaven. In samenspraak met omliggende bedrijven en diverse betrokken instanties is een ontwikkelingsperspectief opgesteld. De voornaamste ingrepen die daaruit voortkomen zijn:

- het herinrichten van de gemeentehaven door het aanbrengen van damwanden, waardoor extra kaderuimte wordt gecreëerd, onder andere om te voorzien in vervangende laad- en loskade en de haven efficiënter kan worden benut (1);
- de aanleg van een nieuwe (schier)kade in de huidige haven (2);
- het uitbreiden van bestaande aan scheepsbouw en scheepsreparatie gerelateerde watergebonden bedrijfsmatige activiteiten op het water (3);
- het herinrichten van de openbare ruimte, waarbij een deel van de vrachtwagenparkeerplaats wordt ingericht als parkeerplaats (de vrachtwagenparkeerplaats wordt verplaatst) (4);
- het creëren van ligplaatsen langs de strekdam (5);

Afbeelding 4.1: ontwikkelingsperspectief gemeentehaven en omliggend gebied.

De beoogde herinrichting biedt maximale mogelijkheden om het industrieterrein 'Langs de Merwede' – en de gemeentehaven in het bijzonder - optimaal te benutten ten behoeve van de watergebonden bedrijvigheid. Onderdeel van de herinrichting is de aanleg van een kade in de huidige gemeentehaven (2). Deze nieuwe kade - de zogenaamde schierkade - wordt eigendom van Den Breejen Shipyards en zal gebruikt worden voor scheepsbouw- en reparatie (direct ten zuiden van de schierkade komen twee dokken). De laad- en loskade wordt in zuidelijke richting verplaatst (1). De huidige oever van de strekdam wordt afgegraven, waarna damwanden worden aangebracht. Op deze manier wordt extra ruimte gecreëerd en is het mogelijk om direct aan te meren. Hiermee wordt bovendien de nodige ruimte gewonnen, waardoor de capaciteit van de haven toeneemt. In het ontwerp van de gemeentehaven is rekening gehouden met de ruimte die nodig is om schepen van Van Wijngaarden Marine Service af te kunnen meren (ca. 900 m²).

Het extra water dat langs de oevers wordt gerealiseerd, compenseert bovendien het water dat wordt getransformeerd tot kade. De huidige strekdam wordt – in samenhang met het bestaande vrachtwagenparkeerterrein - opnieuw ingericht.

4.3 Groenstructuur

De bestaande strekdam behoudt zijn groene uitstraling en zal ook in de toekomst openbaar toegankelijk zijn. Op de kop van de strekdam wordt – mits inpasbaar - ruimte geboden aan een publieksvriendelijke (recreatieve) functie.

5 WATER

5.1 Inleiding

Op grond van de “Handreiking Watertoets 2; samenwerken aan water in ruimtelijke plannen” alsmede artikel 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening dient bij het opstellen van bestemmingsplannen in een vroegtijdig stadium overleg plaats te vinden met de betrokken waterbeheerder. Daarnaast worden initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen verplicht “een beschrijving van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding” (3.1.6. eerste lid, sub b Besluit ruimtelijke ordening) op te nemen in de toelichting van bestemmingsplannen. Dat betekent dat elk plan moet worden voorzien van een zogenoemde “waterparagraaf”, die tenminste de volgende elementen bevat:

- een omschrijving van de te verwachten effecten van de ruimtelijke ingreep op de waterkingszorg en de waterhuishouding. Het inundatierisico en de consequenties voor de waterkwantiteit, de waterkwaliteit en de riolering worden behandeld; een beschrijving van de wijze waarop de initiatiefnemer het wateradvies van de waterbeheerder(s) heeft verwerkt. Indien wordt afgeweken van het wateradvies dient daarvoor een motivering te worden opgenomen;
- een beschrijving van de wijze waarop het wateradvies vertaald wordt naar de regels en de verbeelding geometrische plaatsbepaling.

5.2 Kader

Rijksbeleid

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 is de opvolger van het Nationaal Waterplan 2009 - 2015 en beschrijft de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid tot 2021, met een vooruitblik richting 2050. Het Rijk speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen. Binnen de planperiode gaan realistische maatregelen in uitvoering die een antwoord bieden op de opgaven voor de korte termijn en voldoende mogelijkheden openlaten om op langere termijn verdere stappen te zetten.

Om een duurzaam en klimaatbestendig watersysteem te bereiken moet het water meer bepalend zijn bij de besluitvorming over grote ruimtelijke opgaven dan voorheen. De mate van bepalendheid wordt afhankelijk gesteld van, onder meer, de omvang en de aard van de ingrepen, bestaande functies, nieuwe andere ruimteclaims en de bodemgesteldheid van een gebied.

Provinciaal beleid

Op 1 januari 2010 is het Provinciaal Waterplan 2010 - 2015 in werking getreden. Dit plan vervangt het provinciale Waterhuishoudingplan, dat was opgenomen in het Beleidsplan Groen, Water en Milieu 2006 - 2010 en in het Grondwaterplan 2007 - 2013. In het Provinciaal Waterplan zijn de opgaven van de KRW, het NBW en het Nationaal Waterplan vertaald naar strategische doelstellingen voor Zuid-Holland. Het Provinciaal Waterplan beschrijft op hoofdlijnen wat de Provincie in de periode tot 2015 samen met haar waterpartners wil bereiken. Het Waterplan heeft vier hoofdoggaven:

- a. waarborgen van waterveiligheid;
- b. zorgen voor mooi en schoon water;
- c. ontwikkelen van een duurzame zoetwatervoorziening;
- d. realiseren van een robuust en veerkrachtig watersysteem.

In het plan zijn deze opgaven verder uitgewerkt in 19 thema's én voor drie gebieden, in samenhang met economische, milieu- en maatschappelijke opgaven. Dit heeft geleid tot een integrale

visie op de ontwikkeling van de Zuid-Hollandse Delta, het Groene Hart en de Zuidvleugel van de Randstad.

Op 14 oktober 2009 is de Waterverordening Zuid-Holland vastgesteld. Hierin is regelgeving opgenomen voor waterkeringen, normen voor waterkwantiteit. Op grond van de Waterwet stelt de provincie kaders op, in casu het onderhavige Provinciaal waterplan 2010-2015 en de Provinciale Waterverordening. Binnen deze twee kaders voeren waterschappen en gemeenten het provinciaal beleid en de daaraan gekoppelde wateropgaven uit. Op basis van beide kaders kan de provincie de realisatie van de wateropgaven op hoofdlijnen toetsen.

Het Actieprogramma Water richt zich, aanvullend op kaderstelling en toezicht, op de gebiedsgerichte programma's en projecten. De provincie werkt hierbij nauw samen met andere partners als ministeries (V&W, LNV, Infrastructuur&Milieu), de aangrenzende provincies, waterschappen en gemeenten.

Het Actieprogramma Klimaat en Ruimte richt zich op vergroting van de klimaatbestendigheid van Zuid-Holland en sluit aan op de ruimtelijke ontwikkelopgaven uit de PSV én de wateropgave uit het Waterplan (zie figuur 1). Daarmee bestaat het AKR uit zes met elkaar samenhangende pakketten, de AKR-pakketten genoemd.

1. veiligheid benedenrivierengebied;
2. klimaatbestendige zoetwatervoorziening;
3. wateroverlast stedelijke agglomeraties;
4. integrale ontwikkelopgave in de Zuid-Westelijke Delta
5. integrale ontwikkelopgave Groene Hart/ Zuidvleugel
6. overige integrale opgaven landelijk gebied.

In de Verordening Ruimte (2014) is regelgeving opgenomen voor de regionale en primaire waterkeringen. Voor bestemmingsplannen zijn randvoorwaarden opgenomen die een onbelemmerde werking, instandhouding en het onderhoud van de primaire en regionale waterkeringen mogelijk maken. Dit geldt voor de beschermingszone en de kernzone die hoort bij de waterkeringen zoals opgenomen in de vastgestelde leggers van de waterschappen.

Beleid waterbeheerder

Voor het beheer van de Merwede is Rijkswaterstaat verantwoordelijk. Als vaarwegbeheerder van de Merwede zien zij toe op een veilige en vlotte doorstroming van scheepvaartverkeer en dragen zorg voor het waarborgen van het functioneren van de vaarweg. Conform het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) dient in het bestemmingsplan rekening gehouden te worden met de vrijwaringzone (Wro art. 4.3, Barro 2.1.2). De vrijwaringzone bij vaarwegen wordt gemeten vanaf de begrenzingslijn van de Rijksvaarweg zoals opgenomen in de legger (art. 5.1 van de Waterwet). Deze "vrije ruimte" is een zone die in beginsel vrij is van bijvoorbeeld bouwwerken en opgaande begroeiing die het functioneren van de vaarweg of de veiligheid van het scheepvaartverkeer in gevaar brengen. Voor zover binnen de zone toch ontwikkelingen gewenst zijn, dan dient aangetoond te worden dat het functioneren van de vaarweg niet in het geding is. Het gebruik van de gronden binnen de vrijwaringzone langs de vaarweg mag geen belemmeringen vormen voor:

1. de zichtlijnen van de bemanning en de op het schip aanwezige navigatieapparatuur voor de scheepvaart;
2. het contact van de scheepvaart met bedienings- en begeleidingsobjecten;
3. de toegankelijkheid van de Rijksvaarweg voor hulpdiensten en
4. het uitvoeren van beheer en onderhoud van de Rijksvaarweg.

De vrijwaringszone draagt bij aan beperking van effecten bij calamiteiten op de rivier en het minimaliseren van de kans op aanvaringen. Gelet op het voorgaande is in het voorliggende bestemmingsplan de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone – vaarweg' opgenomen.

Beleid Waterschap Rivierenland

Op 27 november 2015 heeft het bestuur van Waterschap Rivierenland het Waterbeheerprogramma 2016-2021 vastgesteld, met als titel "Koers houden, kansen benutten". Met dit programma blijft het waterschap op koers om het rivierengebied veilig te houden tegen overstromingen, om voldoende en schoon water te hebben en om het afvalwater effectief te zuiveren. Bij de uitvoering van het programma beweegt het waterschap mee met de (klimaat)veranderingen om ons heen en benut zij de kansen die zich voordoen in de regio. Het waterbeheerprogramma beschrijft wat het waterschap in de planperiode (2016-2021) wil bereiken en hoe zij dat willen bewerkstelligen. De drie speerpunten van het Waterbeheerprogramma zijn:

- *Veel dijkverbeteringen:* in het waterbeheerprogramma staat bescherming tegen overstromingen voorop. In de komende jaren zullen veel dijkverbeteringen in het rivierengebied plaatsvinden. Daarbij houdt het waterschap rekening met nieuwe normen voor waterveiligheid en met de belangen van de omgeving. Dijkverbeteringen worden op veel plaatsen innovatief uitgevoerd. Hierdoor kan het waterschap de overlast voor de omgeving beperken en efficiënter werken.
- *Innovatie bij zuivering afvalwater:* rioolwater is niet langer alleen maar afvalwater; het is ook een bron van nuttige energie en grondstoffen. In het waterbeheerprogramma neemt het waterschap zich voor steeds meer technieken toe te passen om grondstoffen en energie terug te winnen uit het afvalwater.
- *Klimaatbestendig watersysteem:* het klimaatbestendig maken van het watersysteem is een van de aandachtspunten in het beheerprogramma.

Gemeentelijk beleid

In 2003 heeft de gemeente in samenwerking met het waterschap een stedelijk waterplan voor Hardinxveld-Giessendam opgesteld. Het doel van het plan met bijbehorende maatregelen was de verbetering van de waterkwaliteit in de woonomgeving en het water meer zichtbaar te maken in de omgeving. Na de vaststelling van het stedelijk waterplan zijn diverse projecten gestart. Deze projecten zijn inmiddels allemaal afgerond. Op een aantal punten in de gemeente wordt door het waterschap de waterkwaliteit gemonitord. Hieruit moet blijken of de uitgevoerde maatregelen het gewenste effect hebben gehad. Indien dat niet zo zou zijn, dan zal mogelijk een tweede generatie waterplan opgesteld gaan worden. Het voorliggende bestemmingsplan biedt voldoende ruimte om eventuele aanvullende beheersmaatregelen uit te voeren.

5.3 Onderzoek

5.3.1 Huidige situatie

Hieronder wordt een korte beschrijving gegeven van het plangebied in de huidige situatie en een beschrijving van de beoogde ontwikkelingen.

Huidige situatie

Het plangebied ligt direct ten noorden van de Beneden-Merwede, ten zuidwesten van de kern Boven-Hardinxveld. Het plangebied bestaat grotendeels uit water.

Grondwaterpeil

Conform de Bodemkaart van Nederland bestaat de bodem ter plaatse uit klei. Er is sprake van grondwatertrap II. Dat wil zeggen dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand van nature minder dan 0,4 m beneden maaiveld ligt. De gemiddeld laagste grondwaterstand varieert tussen de 0,5 m en de 0,8 m beneden maaiveld. De maaiveldhoogte bedraagt ter plaatse circa NAP + 3,2 m. In het plangebied spelen geen grondwaterproblemen.

Waterstructuur

In het voorliggende plangebied zijn geen watergangen met een A-, B- of C-status gelegen. Wel grenst het plangebied direct aan de Beneden-Merwede. Om te waarborgen dat de zone langs de Beneden-Merwede in beginsel vrij is van bijvoorbeeld bouwwerken en opgaande begroeiing die het functioneren van de vaarweg of de veiligheid van het scheepvaartverkeer in gevaar brengen, is de aanduiding 'Vrijwaringszone – Vaarweg' opgenomen. Voor zover binnen de zone toch ontwikkelingen gewenst zijn, dan dient aangetoond te worden dat het functioneren van de vaarweg niet in het geding is.

Veiligheid

Alle waterkeringen vallen onder de bescherming van de Keur Waterkeringen en Wateren van Waterschap Rivierenland. In de Keur zijn diverse zones onderscheiden die een verschillende mate van bescherming kennen. Het plangebied is niet gelegen in een beschermingszone van een waterkering.

Ten noorden van het plangebied is de Rivierdijk gelegen, die als primaire kering van dijkkring 16, Alblasserwaard Vijfheerenlanden is aangemerkt. Deze waterkering beschermt het achterliggende gebied tegen hoge waterstanden op de rivier, veroorzaakt door hoge rivierafvoer of hoge zeewaterstanden. De primaire waterkering verdient, gezien vanuit dit belang, een hoge bescherming. De beschermingszone van deze waterkering reikt echter niet tot het voorliggende plangebied.

Waterkwaliteit

De mogelijkheden voor het nemen van specifieke maatregelen ter verbetering van de waterkwaliteit in de zin van het verdergaand afkoppelen van het hemelwater zijn mogelijk, maar niet voorzien in het kader van dit bestemmingsplan.

Alle percelen binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam zijn aangesloten op de riolering. Voor een goede waterkwaliteit is het daarnaast van belang dat er geen uitloegende materialen gebruikt worden, om te voorkomen dat het hemelwater, dat wordt afgekoppeld, wordt vervuild. In verband hiermee worden eisen gesteld aan de bij de daken, goten en leidingen te gebruiken materialen. Het gebruik van (sterk) uitloegbare materialen zoals koper, lood, zink, teerhoudende dakbedekking of geïmpregneerde beschoeiingen is niet toegestaan op delen die met hemelwater in contact komen, zoals de dakbedekking, goten en pijpen of er moet voorkomen worden dat deze materialen kunnen uitlogen (bijvoorbeeld door het coaten van loodslabben). Als dergelijke materialen toch gebruikt worden, dient het regenwater te worden gezuiverd alvorens het wordt afgevoerd.

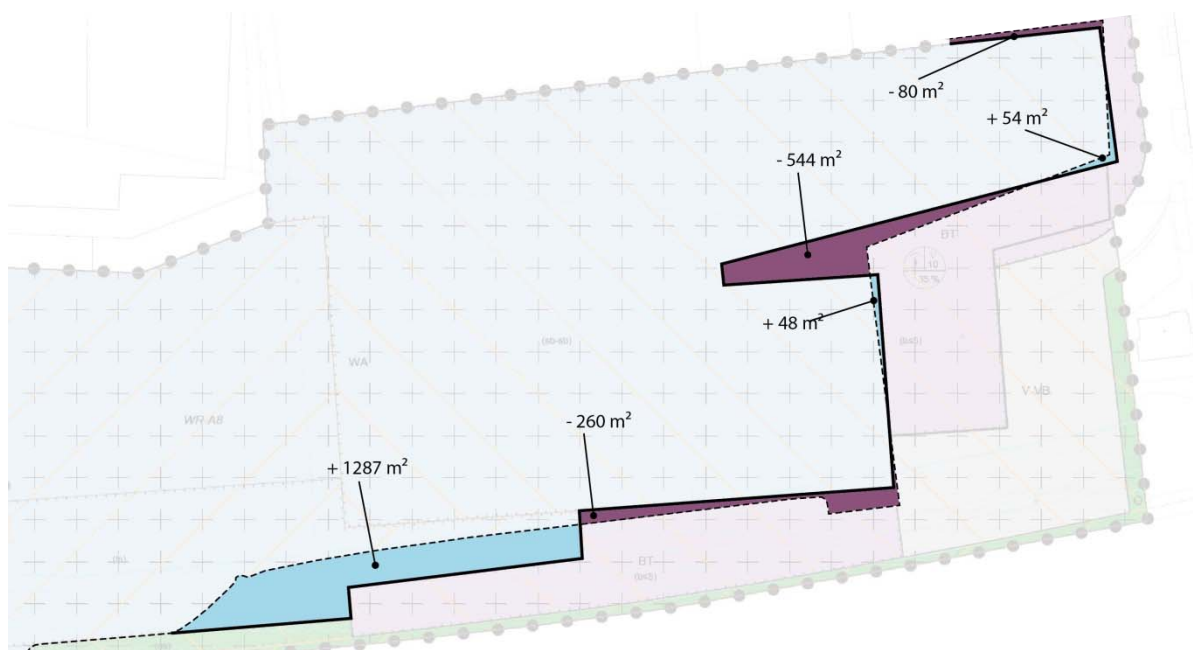
Keur en Legger

Alle handelingen of werkzaamheden in de nabijheid van watergangen en waterschapswegen vallen onder de regels van de Keur. In deze verordening van het Waterschap zijn gebods- en verbodsbepalingen opgenomen om de waterstaatsbelangen veilig te stellen. In de meeste gevallen zal een vergunning moeten worden verleend door het Waterschap.

Beschrijving ontwikkelingen

Het plan voorziet in de herontwikkeling van de gemeentehaven. Door de haven op zorgvuldige wijze te herinrichten, wordt de mogelijkheid gecreëerd om de maritieme industrie te faciliteren in de behoefte aan meer kadeflengte. De huidige oever van de strekdam zal worden vervangen door een damwand, waardoor schepen direct kunnen aanmeren. In de haven wordt een nieuwe werk-kade aangelegd, waarbij de mogelijkheid ontstaat om aan de zuidzijde een nieuwe laad- en los-kade te realiseren.

In de toekomstige situatie zal het verhard oppervlakte met zekerheid afnemen doordat de huidige oever van de strekdam wordt vervangen door een damwand. Door de huidige oever van de strekdam te vervangen door een damwand, wordt extra water gerealiseerd. Dit compenseert het water dat wordt getransformeerd tot kade, waardoor het waterbergend vermogen per saldo zal toenemen. Zoals blijkt uit afbeelding 5.1 wordt circa 500 m² extra wateroppervlak gerealiseerd. Bovendien wordt de bestemming 'Groen' verruimd ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan. Daarmee zijn compenserende maatregelen niet nodig.

Afbeelding 5.1: toekomstige situatie bergend vermogen

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een (nat) natuurgebied of (natte) ecologische verbindingzone. Doordat alleen schoon hemelwater het plangebied verlaat (met uitzondering van het vuilwater dat via het riool wordt afgevoerd), kunnen natte natuurwaarden op afstand niet via het oppervlaktewater worden aangetast. Verdroging zal niet optreden door de voorgestane ontwikkelingen, omdat het grondwaterpeil niet zal worden aangepast.

Bijzondere wateren en voorzieningen

Op en in het water grenzend aan het industrieterrein waar watergebonden bedrijfsactiviteiten plaatsvinden is bepaald dat ter plaatse scheepsbouw en scheepsreparatie gerelateerde activiteiten zijn toegestaan voor zover deze worden uitgevoerd door de naastgelegen bedrijven. Voor deze wateren is de functieaanduiding 'specifieke vorm van water - bedrijf' opgenomen. Voor de beoogde ligplaatsen is de aanduiding 'ligplaats' opgenomen.

5.4 Conclusie

Het voorontwerpbestemmingsplan zal, conform het gestelde in ex artikel 3.1.1. van het Bro, aan het Waterschap voorgelegd waarbij een formeel advies is afgegeven door het Waterschap. Het advies zal in de waterparagraaf worden verwerkt.

6 ARCHEOLOGIE EN CULTUURHISTORIE

6.1 Archeologie

Voor het beschermen van de verwachtingswaarden is aangesloten op de Beleidsnotitie Archeologie van de gemeente zoals vastgesteld op 17 augustus 2010 door de gemeenteraad en de bijbehorende “Archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart, Gemeente Hardinxveld-Giessendam” (zie ook paragraaf 3.6).

In het voorliggende bestemmingsplan is het belang van de archeologische (verwachtings-) waarden geregeld door middel van een dubbelbestemming. Ter plaatse van het plangebied geldt een middelmatige verwachting. Voor de gronden met deze verwachting bedraagt de maximale verstoring 500 m² en 50 cm diep. Om eventueel aanwezige archeologische waarden te beschermen is de dubbelbestemming “Waarde - Archeologische verwachtingswaarde 8” opgenomen. In deze dubbelbestemming is bepaald dat voor bodem verstorende werkzaamheden die een bedreiging kunnen vormen voor de mogelijk aanwezige waarden een vergunning verplicht is, uitsluitend indien de voorgenoemde vrijstellingsgrenzen (500 m² en 50 cm – mv) worden overschreden.

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling is een archeologische bureauonderzoek¹ uitgevoerd. De resultaten zijn hieronder beknopt weergegeven, de volledige rapportage is als bijlage bij de toelichting gevoegd.

Uit het archeologisch bureauonderzoek blijkt dat voor het plangebied een lage archeologische verwachting geldt op het aantreffen van (nederzettings)resten uit de periode Laat-Paleolithicum tot en met de Nieuwe tijd. Deze verwachting is zowel gebaseerd op de landschappelijke ligging van het plangebied in de riviergeul van de Beneden Merwede. Naar verwachting zijn hiermee oorspronkelijk aanwezige kleilagen (en eventueel daarin aanwezige archeologische resten) volledig verspoeld. Tevens is in het gebied sprake van een sterke verstoring als gevolg van het uitgraven van de huidige haven alsmede het opbrengen van een zandpakket met een dikte van circa 2,0 m. Dit laatste heeft met name geleid tot verdrukking en verstikking van de (resterende) kleilagen in het gebied.

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek bestaat er in archeologisch opzicht geen bezwaar tegen de voorgenomen werkzaamheden. Het terrein is daarmee vanuit archeologische optiek geschikt voor de toekomstige inrichting. Er hoeven geen aanvullende maatregelen te worden genomen. Op het moment dat tijdens graafwerkzaamheden onverhoopt toch archeologische zaken worden aangetroffen, geldt een wettelijke plicht deze vondsten te melden bij de bevoegde overheid (gemeente Hardinxveld-Giessendam).

6.2 Cultuurhistorie

6.2.1 Kader

Erfgoedwet

De Monumentenwet 1988 is op 1 juli 2016 overgegaan in de Erfgoedwet. De Erfgoedwet bundelt de bestaande wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland. Bovendien zijn aan de Erfgoedwet een aantal nieuwe bepalingen toegevoegd. Het

¹ Archeologisch bureauonderzoek Hardinxveld-Giessendam; Havenstraat, Transect, rapportnr. 1030, d.d. 4 september 2016

beschermingsniveau zoals deze in de oude wetten en regelingen gold, blijft gehandhaafd. Het behoud en beheer van het Nederlandse erfgoed was geregeld in zes verschillende wetten en een regeling. Waarin roerend, onroerend en archeologisch erfgoed allemaal hun eigen specifieke definities, procedures en beschermingsmaatregelen hadden.

In de Erfgoedwet is vastgelegd hoe met ons erfgoed wordt omgegaan, wie welke verantwoordelijkheden daarbij heeft en hoe het toezicht daarop wordt uitgeoefend. Overbodige regels zijn geschrapt en de verantwoordelijkheid voor de bescherming van het cultureel erfgoed ligt waar mogelijk bij het erfgoedveld zelf. Onderdelen van de Monumentenwet die de fysieke leefomgeving betreffen, worden overgeheveld naar de Omgevingswet die in 2019 van kracht wordt. Voor deze onderdelen is een overgangsregeling in de Erfgoedwet opgenomen voor de periode 2016-2019. Het gaat daarbij om de volgende zaken:

- Vergunningen tot wijziging, sloop of verwijdering van rijksmonumenten
- Verordeningen, bestemmingsplannen, vergunningen en ontheffingen op het gebied van archeologie
- Bescherming van stads- en dorpsgezichten.

Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland

De provincie Zuid-Holland hanteert het beleidsinstrument "Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland (CHS)". In de CHS heeft de provincie bestaande en mogelijk te verwachten archeologische waarden in beeld gebracht. In het bijbehorende "Beleidskader Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland" zijn per waarderingcategorie algemene beleidsuitgangspunten geformuleerd. De waardering zoals vastgelegd in de cultuurhistorische hoofdstructuur geldt als uitgangspunt van beleid.

Gebiedsprofielen Cultuurhistorie

De provincie Zuid-Holland wil waardevolle cultuurhistorische elementen behouden of inpassen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Om dit richting te geven, is per regio een Gebiedsprofiel opgesteld. De zestien Gebiedsprofielen dienen als een handreiking en sturingskader voor gemeenten, waterschappen, terreinbeheerders en adviesbureaus om o.a. cultuurhistorie op te nemen in ruimtelijke plannen. Ze zijn een uitwerking van de algemene richtlijnen voor cultuurhistorie in ruimtelijke plannen zoals die staan in de provinciale Structuurvisie.

6.2.2 Onderzoek en conclusie

Uit de kaart van de CHS Zuid-Holland blijkt dat in het plangebied geen belangrijke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten aanwezig zijn. Wel is de Rivierdijk, ten noorden van het plangebied, aangeduid als historisch landschappelijke lijn van hoge waarde. De cultuurhistorische waarde van de Rivierdijk wordt met de voorliggende herinrichting van de gemeentehaven niet aangetast.

In het Gebiedsprofiel Alblasserwaard-Vijfheerenlanden is het plangebied aangeduid als identiteitsdrager van Zuid-Holland. Deze aanduiding vindt zijn grondslag in de aanwezige scheepswerven. De scheepswerven zijn stoere en dynamische iconen die de relatie van de oude steden met de rivier levend houden. Het karakter van deze gebieden moet zoveel mogelijk blijven behouden, dan wel ter inspiratie dienen voor nieuwe ontwikkelingen. De voorliggende ontwikkeling ziet toe op de herontwikkeling van de gemeentehaven. Onderdeel van deze ontwikkeling is de aanleg van een nieuwe kade, die Den Breejen Shipyards de ruimte biedt om haar bedrijfsactiviteiten op het water uit te breiden c.q. te intensiveren. Daarmee sluit de voorliggende ontwikkeling aan bij de ambitie om het karakter van het gebied te behouden.

7 MILIEUASPECTEN

7.1 Akoestisch onderzoek

7.1.1 Zonering

Met de komst van de Wet geluidhinder is de verplichting ontstaan om industrieterreinen te zoneren waarop lawaai veroorzakende bedrijven waren of konden worden gevestigd.

Bij de zonering worden primair de grenzen vastgelegd van het gebied waarbinnen de lawaai-makende bedrijven gevestigd mogen zijn, het gezoneerde industrieterrein. Het industrieterrein Langs de Merwede is in de verbeelding aangeduid als 'zone industrieterrein'. Vervolgens wordt ten behoeve van het gezoneerde industrieterrein de zonegrens bepaald en vastgesteld. Het gebied binnen de zonegrens vormt het aandachtsgebied. Deze zone is op de verbeelding aangeduid als 'geluidzone – industrie'. De binnen het aandachtsgebied geldende wettelijke voorkeursgrenswaarde, dan wel de binnen de zone vastgestelde hogere grenswaarden zijn bepalend voor de toelaatbaarheid van geluidproducerende activiteiten.

Op industrieterrein Langs de Merwede zijn verscheidene 'inrichtingen die in belangrijke mate geluidhinder kunnen veroorzaken' aanwezig, zoals bedoeld in de Wgh. Volgens de Wgh dient voor een dergelijk industrieterrein een geluidzone opgenomen te worden. Bij Koninklijk Besluit van 14 augustus 1990, nr. 90.018015 is voor dit industrieterrein een geluidzone vastgesteld. Bij beschikking van 6 januari 2000, MBG 98074536/590 zijn Maximaal Toelaatbare Geluidsbelastingen (MTG-waarden) voor de gevels van woningen vastgesteld op grond van het saneringsprogramma.

De vastgestelde zone is gebaseerd op de inzichten van destijds. Indien bij de vaststelling van een bestemmingsplan aan gronden een zodanige bestemming wordt gegeven dat daardoor een industrieterrein ontstaat, waarbij vestiging van bedrijven zoals aangewezen in onderdeel D van bijlage I van het Besluit omgevingsrecht aan de orde is, wordt daarbij tevens een rond het betrokken terrein gelegen zone vastgesteld. Daarbuiten mag de geluidsbelasting vanwege dat terrein de waarde van 50 dB(A) niet te boven gaan (artikel 40 e.v. Wgh). Dit betekent dat voor gronden waarvoor dit niet geldt, geen zone wordt vastgesteld.

7.1.5 Akoestisch onderzoek

Ten behoeve van de voorgenomen herinrichting van de gemeentehaven is een akoestisch onderzoek² uitgevoerd (zie bijlage 1 bij de toelichting), waarbij in het meest actuele zonebewakingsmodel oppervlaktebronnen zijn ingevoerd die de nieuwe werkzaamheden presenteren. Vervolgens is nagegaan wat de maximale geluidproductie en omvang van de oppervlaktebronnen kan zijn, waarbij de grenswaarden uit de Wet geluidhinder worden gerespecteerd. Ook is er rekening gehouden met het Natura2000-gebied ten zuiden van het industrieterrein. De bestaande zone voor zover deze al op het eiland is gelegen mag daarbij niet overschreden worden.

² Akoestisch onderzoek industrieelawaai bestemmingsplan 'Langs de Merwede – Gemeentehaven', Adromi Groep, projectnr. V201607 – Bp, d.d. mei 2016

Rekenresultaten

In het akoestisch onderzoek is de geluidbelasting berekend op de omliggende (MTG) woningen. Voor alle woningen is een MTG-waarde vastgesteld van 55 dB(A). Vanwege het vaststellen van een nieuwe zonegrens is voor de woningen Rivierdijk 401 en 401 op 20 maart 2012 middels een besluit een hogere waarde van 56 dB(A) vastgesteld. De woningen aan de Rivierdijk 412, 413, 418 en 464 t/m 467 zijn gelegen op het gezoneerde industrieterrein. De geluidbelasting ten gevolge van de uitbreiding van werkzaamheden in de gemeentehaven leidt op geen van de woningen tot een overschrijding van de MTG-waarde of de vastgestelde hogere waarde.

Om te kunnen bepalen of de ontwikkeling van scheepswerfgerelateerde werkzaamheden op het gezoneerd industrieterrein passen binnen de bestaande geluidzone is de 50 dB(A)-contour berekend. De 50 dB(A) contour is de lijn waarop de gecumuleerde geluidbelasting van de bedrijven 50 dB(A) bedraagt. Hierbij is rekening gehouden met de vergunde geluidruimte. De 50-dB(A)-contour ten gevolge van het gehele industrieterrein inclusief de herinrichting van de gemeentehaven blijft binnen de bestaande geluidzone.

De grenswaarden volgend uit de Wet geluidhinder worden gerespecteerd. Ook het Natura 2000-gebied ten zuiden van het industrieterrein wordt blijvend beschermd. Er is geen belemmering voor de herontwikkeling van de gemeentehaven.

7.2 Luchtkwaliteit

7.2.1 Kader

De kern van de Wet luchtkwaliteit (titel 5.2 luchtkwaliteitseisen van de Wet milieubeheer) is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Het NSL is een bundeling maatregelen op regionaal, nationaal en internationaal niveau die de luchtkwaliteit verbeteren en waarin alle ruimtelijke ontwikkelingen/projecten zijn opgenomen die de luchtkwaliteit verslechteren.

Het doel van het NSL is om overal in Nederland te voldoen aan de Europese normen voor de luchtverontreinigende stoffen, waarvan stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀) de belangrijkste zijn. Met het van kracht worden van het NSL per 1 augustus 2009 zijn de tijdstippen waarop moet worden voldaan aan de jaargemiddelde grenswaarden NO₂ en PM₁₀ van 40 µg/m³ aangepast. Het tijdstip waarop aan de normen voor PM₁₀ moet worden voldaan is uitgesteld tot 11 juni 2011. Het tijdstip waarop aan de normen voor NO₂ moet worden voldaan is voor Nederland 1 januari 2015.

Naast de introductie van het NSL is de invoering van het begrip “niet in betekenende mate bijdragen” (NIBM) een belangrijk onderdeel van de Wet luchtkwaliteit. Een project draagt NIBM bij aan de luchtkwaliteit als zowel de jaargemiddelde grenswaarde NO₂ als PM₁₀ niet meer toeneemt dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde van die stof. Dit betekent, kortweg, dat als de toename van de beide jaargemiddelde concentraties kleiner is of gelijk is aan 1,2 µg/m³ (3% van 40 µg/m³) een ontwikkeling kan worden beschouwd als een project dat NIBM bijdraagt aan de luchtkwaliteit.

Een ruimtelijke ontwikkeling kan volgens de Wet luchtkwaliteit doorgang vinden als:

- de ontwikkeling is opgenomen in het NSL;
- de ontwikkeling aangemerkt wordt als een NIBM-project;
- de gestelde grenswaarden in bijlage 2 van de Wet luchtkwaliteit niet worden overschreden;

- projectsaldering kan worden toegepast.

Voor zover de ruimtelijke ontwikkeling is opgenomen in het NSL of de ontwikkeling kan worden aangemerkt als NIBM-project is toetsing aan de normen van de Wet luchtkwaliteit niet nodig.

NIBM-projecten (kleine projecten)

In de bijlagen van de “Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)” (ook wel: regeling NIBM) zijn functiecategorieën of combinaties van functiecategorieën aangegeven waarbij sprake is van een NIBM-project.

In de Regeling NIBM is voor een woningbouwlocatie een cijfermatige kwantificatie opgenomen wanneer een woningbouwproject als NIBM kan worden beschouwd. Momenteel bedraagt de cijfermatige kwalificatie 1.500 nieuwe woningen bij één ontsluitingsweg of 3.000 nieuwe woningen bij twee ontsluitingswegen, waarbij het wegverkeer zich evenredig over de beide ontsluitingswegen verdeelt.

7.2.2 Onderzoek

Omdat de voorliggende ontwikkeling niet is te scharen onder de cijfermatige kwantificaties zoals opgenomen in de Regeling NIBM, is een luchtkwaliteitsonderzoek³ uitgevoerd. De belangrijkste conclusies zijn hieronder opgenomen, de volledige rapportage is als bijlage 2 bij de toelichting gevoegd.

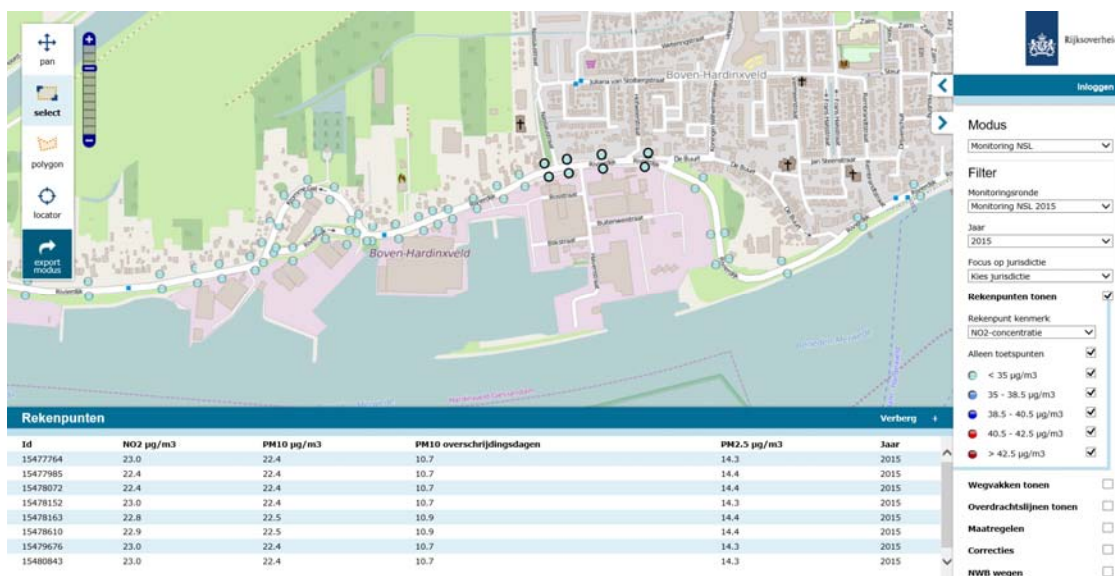
Op grond van de resultaten kan worden geconcludeerd dat de activiteiten niet in betekenende mate (minder dan 1,2 µg/m³) bijdragen aan de luchtkwaliteit met betrekking tot stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Daarom is een toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit niet strikt noodzakelijk. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is deze toetsing echter wel uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de concentraties stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀) op de woningen ruim onder de grenswaarden liggen. Ook het aantal overschrijdingsdagen voor fijn stof blijft ruim onder de norm. Hierbij dient vermeld te worden dat bij de berekeningen uit is gegaan van diverse worst case benaderingen.

Goede ruimtelijke ordening

Vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening is beoordeeld of ter plaatse van het plangebied, mogelijke hogere concentraties luchtverontreinigende stoffen aanwezig zijn. Langs wegen zijn met name de stoffen NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} van belang.

Om de luchtkwaliteit op deze locatie te kunnen beoordelen is gebruik gemaakt van de NSL-monitoringstool. In deze tool zijn de concentraties luchtverontreinigende stoffen opgenomen. Op de volgende afbeelding zijn de jaarconcentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} weergegeven voor het peiljaar 2015.

³ Luchtkwaliteitsonderzoek bestemmingsplan ‘Langs de Merwede – Gemeentehaven’, Adromi Groep, projectnr. V201607, d.d. 13 mei 2016

Abbeelding 7.3: jaargemiddelde concentratie NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} (peiljaar 2015).

Uit de afbeelding blijkt dat de jaargemiddelde concentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} ter plaatse van het projectgebied de jaargemiddelde grenswaarde van 40 µg/m³ (voor NO₂ en PM₁₀) en 25 µg/m³ (voor PM_{2,5}) niet overschrijden. Daarnaast is de trend dat in de toekomst de emissies en de achtergrondconcentraties van deze stoffen zullen dalen, waardoor geen overschrijdingen van de grenswaarden zijn te verwachten.

7.2.4 Conclusie

De toegestane ontwikkelingsmogelijkheden in het bestemmingsplan 'Langs de Merwede - Gemeentehaven' dragen niet in betekende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Geconcludeerd kan worden dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmeringen oplevert voor de voorgenomen ontwikkelingen in dit bestemmingsplan (artikel 5.16, lid 1 aanhef en onder c Wm).

Daarnaast zijn in het kader van een goede ruimtelijke ordening ter plaatse van het plan de jaargemiddelde achtergrondconcentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} bepaald. Deze waarden zijn veel lager dan de gestelde grenswaarden uit bijlage 2 van de Wet luchtkwaliteit. Een overschrijding van de grenswaarden is dan ook niet te verwachten.

7.3 Externe veiligheid

7.3.1 Inleiding

In het kader van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) gelezen in samenhang met de regels omtrent externe veiligheid moet worden onderzocht of er sprake is van aanwezigheid van risicobronnen in de nabijheid van de locatie waarop het Wro besluit betrekking heeft en dienen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR), en de eventuele toename hiervan, berekend te worden.

Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of

langs een vervoersas. De normstelling heeft de status van een grenswaarde die niet overschreden mag worden. Voor kwetsbare objecten wordt in zowel bestaande als nieuwe situaties het niveau van 10^{-6} per jaar als grenswaarde gehanteerd. Nieuwe beperkt kwetsbare objecten zijn alleen toegestaan onder een gewichtige motivering. Bestaande beperkt kwetsbare objecten zijn toegestaan binnen de PR 10^{-6} contour.

Het GR kan worden beschouwd als de maat van maatschappelijke ontwrichting in geval van een calamiteit (en drukt dus de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal 10 personen overlijdt als rechtstreeks gevolg van een calamiteit). De normstelling heeft de status van een oriënterende waarde. Deze waarde is geen vastgestelde wettelijke norm. Desondanks kan voor het bevoegd gezag een verantwoordingsplichting gelden indien het plan binnen het invloedsgebied is gelegen.

Regelgeving transport van gevaarlijke stoffen over wegen, water en spoor

Per 1 april 2015 is het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) in werking getreden. In het Bevt staan regels voor de ruimtelijke inrichting rond wegen, waterwegen en spoorwegen met vervoer van gevaarlijke stoffen.

Het Bevt regelt onder andere welke veiligheidsafstanden moeten worden aangehouden rond transportroutes met gevaarlijke stoffen. Zo zijn nieuwe kwetsbare objecten binnen de PR 10^{-6} contour niet toegestaan. Het Bevt hanteert daarnaast een vaste grens van 200 meter, vanaf de buitenrand van de transportroute, waarbuiten in principe geen beperkingen hoeven te worden gesteld aan het ruimtegebruik.

Ten aanzien van de verantwoordingsplicht groepsrisico wordt, net als bij het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb), onderscheid gemaakt tussen een volledige verantwoording en een beperkte verantwoording van het groepsrisico.

Een volledige verantwoording kan bovendien achterwege blijven indien kan worden aangetoond dat:

- het groepsrisico, niet hoger is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico, of;
- het groepsrisico, gelet op de redelijkerwijs te verwachten verandering van de dichtheid van personen, met niet meer dan 10% toeneemt en;
- de oriëntatiewaarde, gelet op de dichtheid van personen, niet wordt overschreden.
- Indien sprake is van een volledige verantwoording dienen maatregelen ter beperking van het GR, alternatieve ruimtelijke ontwikkelingen met een lager GR en mogelijkheden en voorgenomen maatregelen ter beperking van de omvang van een calamiteit te worden overwogen. Een beperkte verantwoording houdt wel rekening met de effecten van een calamiteit en vindt alleen plaats als het plangebied binnen het invloedsgebied (effectgebied) van transportassen is gelegen.

In het Bevt zijn tevens plasbrandaandachtsgebieden (PAG) benoemd voor transportroutes. Een PAG is een zone, waarbinnen een aanvullende verantwoording noodzakelijk is met betrekking tot het al dan niet nemen maatregelen om de effecten van een plasbrand te beperken en de zelfredzaamheid van personen. Daarnaast is gelden binnen een PAG aanvullende bouwvoorschriften op grond van het Bouwbesluit 2012.

Regelgeving transport van gevaarlijke stoffen via buisleidingen

Op 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) in werking getreden. Het Bevb regelt onder andere welke veiligheidsafstanden moeten worden aangehouden rond buislei-

dingen met gevaarlijke stoffen. De normstelling is in lijn met het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Daarmee zijn nieuwe kwetsbare objecten binnen de PR 10^{-6} contour niet toegestaan. Ook is vastgesteld dat wanneer binnen het invloedsgebied van een buisleiding een ruimtelijk besluit wordt genomen, de verantwoordingsplicht van toepassing is.

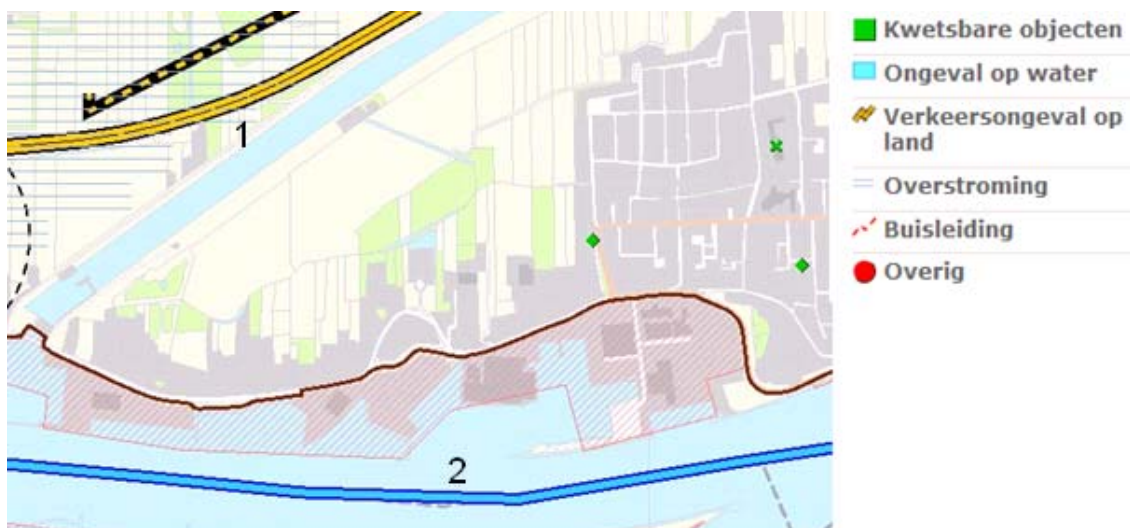
Het Bevb gaat uit van een belemmerde strook van 4 of 5 m, afhankelijk van de werkdruk. Voor deze strook geldt een bouwverbod en een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden.

Net als bij het Bevi worden de risicoafstanden en rekenmethodiek die volgen uit het Bevb opgenomen in een regeling, de Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb).

7.3.2 Onderzoek

In en in de nabijheid van het plangebied bevinden zich enkele risicobronnen. Het gaat om:

1. De Rijksweg A15;
2. De Beneden Merwede;

Afbeelding 7.4: uitsnede provinciale risicokaart

Op bovenstaande uitsnede van de provinciale risicokaart zijn de risicobronnen weergegeven. De nummering correspondeert met de nummering per risicobron.

Rijksweg A15

Ten noorden van het plangebied is de Rijksweg A15 gelegen. Over de A15 wordt op basis van het Basisnet Weg een referentieaantal van 8.706 transporten vervoerd en geldt een vervoersplafond van 13.059 transporten met brandbare gassen (GF3). De A15 heeft een veiligheidszone (PR 10^{-6} contour) van 46 meter, gemeten vanaf het midden van de weg. Deze zone reikt niet tot het plangebied. Langs de route is tevens een plasbrandaandachtsgebied (PAG) van 30 meter aangewezen. Omdat de veiligheidszone groter dan 30 meter is en het regime van de veiligheidszone strikter, geldt in principe geen doorwerking vanuit het PAG. Dit neemt niet weg dat er binnen het plasbrandaandachtsgebied aanvullende bouwvoorschriften gelden vanuit het Bouwbesluit 2012.

Het invloedsgebied van de A15 wordt bepaald door de stofgroep die de grootste effectafstand heeft in geval van een incident, in casu LT2 (toxische vloeistoffen). De stofgroep LT2 heeft een invloedsgebied van 950 meter. Dit invloedsgebied overlapt het plangebied niet. Derhalve is een verantwoording van het groepsrisico niet benodigd.

In de Eindrapportage Basisnet Weg is een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd, waaruit gebleken is dat brandbare vloeistoffen weinig invloed hebben op het groepsrisico en toxische stoffen een geringe bijdrage leveren vanwege de beperkte transportintensiteit. Het transport van LPG (stofcategorie GF3) is maatgevend voor de waarde van het groepsrisico. Het invloedsgebied van GF3 is 325 meter en reikt niet tot het plangebied. In het kader van een goede ruimtelijke ordening worden de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid kort beschouwd.

Scenario

Omdat het invloedsgebied van LPG niet reikt tot het plangebied, is het toxisch scenario het enige relevante scenario. Toxische stoffen (bijvoorbeeld ammoniakgas en toxische vloeistoffen) kunnen vrijkomen als de tank van de tankwagen met toxische stoffen het begeeft als gevolg van bijvoorbeeld een incident. Hierbij komen de toxische stoffen vrij in de vorm van een plas (bij vloeistoffen) of een wolk (bij gassen). Bij een toxische plas zal deze vervolgens (gedeeltelijk) verdampen, waarbij alsnog een toxische wolk wordt gevormd. Afhankelijk van de windrichting en de weersomstandigheden kan de toxische wolk richting het plangebied drijven.

Bestrijdbaarheid

Bronbestrijding is bij een toxische vloeistof mogelijk door de vloeistof af te dekken. Hierdoor wordt de verdamping verminderd. Voor toxische gassen kan alleen aan bronbestrijding worden gedaan indien het om een lekkage gaat. De brandweer kan dan proberen om het gat te dichten. Effectbestrijding is tevens mogelijk door de concentratie te verdunnen, bijvoorbeeld met behulp van een waterscherm. Dit is alleen mogelijk als de brandweer tijdig aanwezig is. Bij het ineens vrijkomen van de gehele inhoud van de tank, zal deze effectbestrijding lastig te realiseren zijn. De mogelijkheden voor slachtofferreductie worden bepaald op basis van de mogelijkheden om de vergiftiging te behandelen. Slachtofferreductie is ook mogelijk door snelle ontruiming/evacuatie. Het niet of korter blootstellen aan een toxische stof zal het aantal slachtoffers verminderen. De bestrijdbaarheid van dit scenario op de Rijksweg is afhankelijk van de inrichting van de Rijksweg en het plangebied.

Zelfredzaamheid

Bij een toxische wolk kunnen mensen komen te overlijden als gevolg van blootstelling aan de toxische stof. Of mensen daadwerkelijk komen te overlijden is afhankelijk van de dosis, die bestaat uit de blootstellingsduur en de concentratie waaraan de persoon is blootgesteld. Aangenomen wordt dat personen die zich binnen in een van de buitenlucht afgesloten ruimte bevinden een 10 keer zo lage kans hebben te overlijden als personen die zich buiten bevinden (Publicatiereeks Gevaarlijke stoffen (PGS) 3). Het beste advies bij het vrijkomen van een toxische wolk als gevolg van een incident op de A15 is te schuilen, mits ramen, deuren en ventilatie gesloten kunnen worden (safe-haven-principe). Indien dit niet mogelijk is kan ervoor gekozen worden te vluchten. Bij een toxische wolk dient gevlucht te worden haaks op de wolk. De Rivierdijk leidt in oostelijke richting uit het invloedsgebied van de A15.

Voor de hulpverleningsdiensten is het van belang dat aanwezigen tijdig gewaarschuwd worden. Dit kan met behulp van het zogenaamde waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS). Het WAS-netwerk is dekkend voor het plangebied. Het gebruik van WAS, eventueel aangevuld met het gebruik van SMS-alert kan eraan bijdragen dat het aantal slachtoffers wordt beperkt.

De veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid wordt geconsulteerd in het kader van bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid.

Beneden Merwede

De Beneden Merwede is gelegen aan de zuidzijde van het plangebied en geldt als een transportroute voor gevaarlijke stoffen. De vaarroute is aangewezen als een binnenvaartverbinding chemische clusters & achterlandverbindingen met toetsafstand (zwarte vaarroute). De PR 10^{-6} contour ligt daarmee op het water en reikt niet verder dan de oever.

De waterlijn is de lijn waar het water de oever raakt bij de waterstand, die het meest regelmatig optreedt. Vanaf deze lijn treedt bij zwarte vaarwegen een plasbrandaandachtsgebied (PAG) op van 25 meter. Binnen deze zone geldt een motiveringsplicht bij bouw van nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten. Omdat binnen deze zone geen (beperkt) kwetsbare objecten zijn voorzien, geldt voor dit bestemmingsplan geen motiveringsplicht.

De bevaarbaarheidsklasse van de Beneden Merwede is 6. Dit is de klasse met de grootste ongevalskans, te weten $1,4 \times 10^{-6}$. Op basis van de Risicoatlas Hoofdvaarwegen Nederland worden de volgende jaarintensiteiten vervoerd over de Beneden Merwede. In de tabel wordt op grond van het "Programma van eisen voor een nieuwe externe veiligheid risicoanalyse op binnenvaarwegen" tevens het invloedsgebied van deze vaarwegen genoemd.

Stofcategorie		Aantal schepen (per jaar)	1% letaliteitsafstand (in meters)
LF 1	Brandbare vloeistof (diesel)	9.882	35
LF 2	Brandbare vloeistof (benzine)	13.958	35
LT 1	Toxische vloeistof (acrylnitril)	146	600
GF 3	Brandbare gassen (LPG)	2.135	90

Het groepsrisico wordt in Nederland bij transport over water voornamelijk bepaald door transporten van toxische stoffen (GT en LT). Over de Beneden-Merwede worden geen stoffen uit de categorieën LT3 en LT4 vervoerd. Bovenstaande intensiteiten geven aan dat er 146 transporten van gevaarlijke stoffen met toxische vloeistoffen (LT1) plaatsvinden. Het invloedsgebied van deze toxische stoffen ligt maximaal op 600 meter. Binnen het voorliggende plangebied bevinden zich geen (beperkt) kwetsbare functies. In de verantwoording wordt daarom ingegaan op bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid ten aanzien van het toxische scenario.

Een berekening van het groepsrisico is voor zwarte vaarroutes niet noodzakelijk indien er bij enkelzijdige bebouwing minder dan 2.250 personen per hectare aanwezig zijn. Een dergelijke bevolkingsdichtheid wordt met zekerheid niet gehaald in het plangebied. In het plangebied is bedrijvigheid aanwezig met een gemiddelde personendichtheid (circa 40 personen per hectare). Ter vergelijking: stadsbebouwing met hoogbouw heeft een gemiddelde dichtheid van 120 personen per hectare. Daarmee is een berekening van het groepsrisico niet noodzakelijk. Proefberekeningen in het kader van het Basisnet Water hebben aangetoond dat daarmee het groepsrisico lager is dan $0,1 \times$ de oriëntatiewaarde.

De algehele tendens voor vervoer over water is dat de externe veiligheidsrisico's steeds kleiner worden. Door de provincie en de omgevingsdienst is in het verleden bevestigd dat een berekening van de Beneden-Merwede in dit geval niet noodzakelijk is. Daarmee wordt voldoende aangetoond dat er geen belemmeringen zijn vanuit de veiligheidssituatie van de Beneden-

Merwede. Volledigheidshalve zijn de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid beschreven.

Bestrijdbaarheid

Voor een overzicht van de mogelijkheden tot bestrijding van een toxisch incident bij scheepvaart op de Beneden Merwede wordt advies gevraagd aan de regionale brandweer. Hierbij wordt opgemerkt dat de regio beschikt over een veertaxi met blusvoorzieningen. Deze veertaxi kan ingezet worden bij calamiteiten.

Zelfredzaamheid

Bij een toxische wolk kunnen mensen komen te overlijden als gevolg van blootstelling aan de toxische stof. Of mensen daadwerkelijk komen te overlijden is afhankelijk van de dosis, die bestaat uit de blootstellingsduur en de concentratie waaraan de persoon is blootgesteld. Aangenomen wordt dat personen die zich binnen in een van de buitenlucht afgesloten ruimte bevinden een 10 keer zo lage kans hebben te overlijden als personen die zich buiten bevinden (Publicatiereeks Gevaarlijke stoffen (PGS) 3). Het beste advies bij het vrijkomen van een toxische wolk als gevolg van een incident op de Beneden Merwede is te schuilen, mits ramen, deuren en ventilatie gesloten kunnen worden (safe-haven-principe). Indien dit niet mogelijk is kan ervoor gekozen worden te vluchten. Bij een toxische wolk dient gevlucht te worden haaks op de wolk. De Nassaustraart en Koning Wilhelminalaan zijn geschikte vluchtroutes.

Voor de hulpverleningsdiensten is het van belang dat aanwezigen tijdig gewaarschuwd worden. Dit kan met behulp van het zogenaamde waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS). Het WAS-netwerk is dekkend voor het plangebied. Het gebruik van WAS, eventueel aangevuld met het gebruik van SMS-alert kan eraan bijdragen dat het aantal slachtoffers wordt beperkt.

7.3.3 Conclusie

Het bestemmingsplan maakt geen nieuwe (beperkt) kwetsbare bestemmingen mogelijk. Er bevinden zich twee risicobronnen in de nabijheid van het plangebied, namelijk de A15 en de Beneden Merwede.

De oriëntatiewaarde van het groepsrisico ten aanzien van de A15 wordt niet overschreden. Onderhavig bestemmingsplan is op ten minste 900 meter van de Rijksweg gelegen. Dat betekent dat alleen het toxisch scenario effect zal hebben in het plangebied. Een verantwoording ten aanzien van het toxisch scenario is opgesteld.

De Beneden Merwede is gelegen ten zuiden van het plangebied en is een binnenvaartverbinding chemische clusters & achterlandverbindingen met toetsafstand (zwarte vaarroute). De PR 10^{-6} contour leidt niet tot saneringssituaties in het plangebied. Een berekening van het groepsrisico is in het kader van het Basisnet Water niet noodzakelijk omdat minder dan 2.250 personen per hectare aanwezig zijn. Het groepsrisico is daarmee lager dan 0,1 x de oriëntatiewaarde. Een verantwoording van het groepsrisico voor het toxisch scenario waarin is ingegaan op bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid is gegeven.

Gelet op het voorgaande wordt de veiligheidssituatie acceptabel geacht. De veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid wordt geconsulteerd.

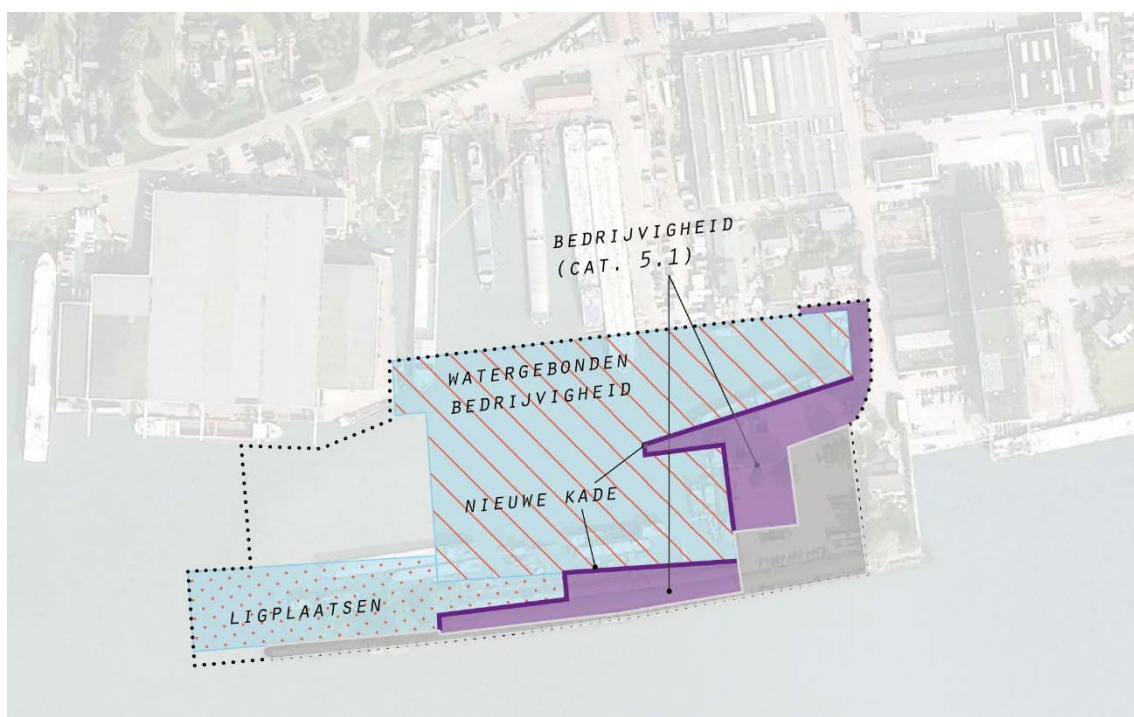
7.4 Milieuhinder bedrijven

Binnen het plangebied vinden milieuhinderlijke activiteiten plaats. Voor deze activiteiten kunnen op basis van de VNG-brochure Bedrijven en Milieuzonering (2009) richtafstanden worden bepaald tot gevoelige bestemmingen om te kunnen voldoen aan een goed woon- en leefklimaat. Hierbij worden de aspecten geur, stof, geluid en gevaar onderscheiden. Van de genoemde richtafstanden kan gemotiveerd worden afgeweken.

De omgeving van het plangebied is aan te merken als een gemengd gebied. Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Dat betekent dat er direct naast woningen ook andere functies voorkomen. Gelet op de aanwezigheid van het gezoneerde industrieterrein Langs de Merwede en diverse niet-woonfuncties aan de Rivierdijk, kan gesproken worden van een gemengd gebied.

Ontwikkeling

Voorliggende bestemmingsplan heeft betrekking op de herinrichting van de gemeentehaven, waarbij voorzien wordt in het aanbrengen van damwanden in de strekdam, waardoor extra ligplaatsen worden gecreëerd voor de beroepsvaart en watergebonden bedrijfsmatige activiteiten. Daarnaast wordt voorzien in de aanleg van een nieuwe kade.

Afbeelding 7.5: overzicht ontwikkelingen ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan

Nieuwe kade en watergebonden bedrijfsactiviteiten

De nieuwe kade is in dit bestemmingsplan voorzien van de bestemming 'Bedrijventerrein' waar watergebonden bedrijfsactiviteiten tot en met milieucategorie 5.1 zijn toegestaan. Deze watergebonden bedrijfsactiviteiten zullen zich niet alleen beperken tot de nieuwe kade, maar vinden ook deels op het water plaats. Op grond van het vigerende bestemmingsplan geldt er ter plaatse van de strekdam en de huidige laad- en loskade reeds een bedrijfsbestemming, op grond waarvan bedrijfsactiviteiten tot milieucategorie 5.1 zijn toegestaan. Het voorliggende bestemmingsplan voorziet uitsluitend in een beperkte verruiming van deze bestemming.

Voor bedrijfsactiviteiten in milieucategorie 5.1 geldt op basis van de VNG-publicatie Bedrijven en Milieuzonering (2009) een richtafstand van 500 meter. Omdat sprake is van een gemengd gebied mag deze richtafstand met één stap worden teruggebracht tot 200 meter. Het maatgevende aspect voor watergebonden bedrijfsactiviteiten (waaronder laad-, los- en overslagbedrijven ten behoeve van de binnenvaart (SBI-code: 52242) en de vervaardiging en reparatie van metalen schepen ≥ 25 m en/of proefdraaien motoren ≥ 1 MW (SBI-code: 3315)) is geluid. Derhalve dient beoordeeld te worden of sprake is van mogelijke geluidhinder op nabij gelegen burgerwoningen.

Binnen een straal van 200 meter van de nieuwe kade en de aangrenzende ligplaatsen zijn enkele burgerwoningen gelegen. Het gaat in ieder geval om de woningen aan de Rivierdijk 412, 413, 418 en 367, alsmede diverse woningen aan de noordzijde van de Rivierdijk. Om te beoordelen of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat heeft een akoestisch onderzoek plaatsgevonden (zie ook paragraaf 7.1). Uit dit onderzoek blijkt dat de geluidbelasting ten gevolge van de uitbreiding van de werkzaamheden in de gemeentehaven in geen enkel geval leidt tot een overschrijding van de MTG-waarde of de vastgestelde hogere waarde. Derhalve kan een goed woon- en leefklimaat voor de woningen aan de Rivierdijk gewaarborgd worden.

7.5 Flora en Fauna

7.5.1 Kader

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. Deze wet vervangt drie oude wetten: de Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming: Natura 2000), de Flora- en faunawet (soortenbescherming) en de Boswet (kapvergunningen). Met de Wnb zijn de verantwoordelijkheden voor het beleidsveld natuur overgedragen van het Rijk aan provinciale staten en gedeputeerde staten. De provincies hebben daarom via een verordening aanvullende regels vastgelegd voor de onderdelen faunabeleid, houtopstanden, tegemoetkoming faunaschade, soortenbeleid en Natura 2000. Tevens worden diverse vrijstellingen verleend in deze verordening. Daarnaast heeft de provincie Zuid-Holland regelgeving omtrent natuur vastgelegd in haar Verordening Ruimte, onder meer ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Soortenbescherming

In de Wnb worden drie beschermingsregimes onderscheiden voor beschermde soorten:

1. het beschermingsregime Vogelrichtlijn;
2. het beschermingsregime Habitatrichtlijn.
3. het beschermingsregime Andere Soorten.

De provincies kunnen voor beschermingsregime Andere Soorten een algemene ontheffing verlenen voor onder meer ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden. In Hardinxveld-Giessendam is de provincie Zuid-Holland het bevoegd gezag voor de Wnb. De provincie Zuid-Holland is - blijkens het concept van de 'Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland' - voornemens de vrijstelling voor onder meer ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden te handhaven voor een deel van de soorten die vielen onder de vrijstelling in de Flora- en faunawet voor algemeen voorkomende soorten (Tabel 1 AMvB art 75). Voor Bunzing, Egel, Hermelijn en Wezel is deze vrijstelling echter komen te vervallen omdat er onvoldoende zicht is op de trend en status van deze soorten.

Natura 2000

De Wnb ziet op de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Voor ieder Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld voor één of meerdere soorten en/of habitats. Voor ruimtelijke ontwikkelingen binnen door de Nbw beschermde natuurgebieden en tevens voor ontwikkelingen daarbuiten die van invloed kunnen zijn (door 'externe werking') op die beschermde natuurgebieden, gelden (strengere) restricties. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Middels een 'habitattoets' dient te worden onderzocht of een activiteit (significante) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden veroorzaakt. De uitkomsten van de habitattoets dienen te worden beoordeeld door het bevoegd gezag.

7.5.2 Onderzoek

Soortenbescherming

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling is een onderzoek naar flora en fauna uitgevoerd⁴. De resultaten zijn hieronder overgenomen, de volledige rapportage is als bijlage 6 bij de toelichting opgenomen.

Planten

In het plangebied zijn geen beschermde soorten planten aangetroffen. Op grond hiervan is beoordeeld dat het plangebied geen betekenis heeft voor beschermde plantensoorten.

Ongewervelden

In de directe omgeving komt de strikt beschermde rivierrombout voor. Het is aannemelijk dat deze libel ook in het plangebied voorkomt. Door de herinrichting van het plangebied, kan het ongeschikt worden voor de rivierrombout. Aangezien in de omgeving voldoende leefgebied is, is de instandhouding van deze libelsoort niet in geding.

Vissen

Naast algemene vissoorten zoals de baars, komen in de Beneden Merwede ook strikt beschermde vissoorten voor, zoals de Europese meerval en de paling. Tijdens de werkzaamheden kunnen door bijvoorbeeld heiwerkzaamheden (beschermde) vissen worden verwond of gedood. Aangezien in de omgeving voldoende leefgebied is, is de instandhouding van de soort niet in geding.

Grondgebonden zoogdieren

Het bedrijventerrein is geschikt voor algemene soorten kleine zoogdieren. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. Tijdens het veldbezoek zijn muizenholletjes gevonden. Verder zijn geen (sporen van) grondgebonden zoogdieren aangetroffen. Het plangebied is echter geschikt als verblijfplaats voor marterachtigen en de egel, door de aanwezigheid van struikgewas en aanwezigheid van prooidieren (o.a. ongewervelden, knaagdieren en vogels). In de omgeving is de aanwezigheid de bunzing en de egel bekend. Verder is in de omgeving het voorkomen van de bever bekend. Het habitat in het plangebied is ongeschikt voor deze soort en er is sprake van teveel verstoring door de activiteiten van de boten.

⁴ Notitie quick scan beschermde soorten Gemeentehaven te Boven-Hardinxveld, Bureau Waardenburg bv, kenmerk: 16-666/16.07476/DavVO, d.d. 12 december 2016

Vleermuizen

Het plangebied is door de afwisseling van structuren (bebouwing en opgaande begroeiing) en de aanwezigheid van open water geschikt als verblijfplaats en foerageergebied voor vleermuizen. De aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis, de laatvlieger en de meervleermuis is bekend uit de ruime omgeving. De aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied werd bevestigd door omwonenden. In de aanwezige bomen werden geen geschikte holten voor vleermuizen aangetroffen, waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen in het plangebied kan worden uitgesloten. Als foerageergebied is het plangebied niet essentieel doordat er in de omgeving ook soortgelijke terreinen zijn te vinden. Ook als vliegroute is het plangebied niet essentieel door de vele structuren (bomen en gebouwen) in de omgeving.

Vogels

Het plangebied is niet geschikt voor vogels met een jaarrond beschermde nestplaats. Wel heeft het plangebied functie als broedgebied van algemene broedvogels zoals o.a. de witte kwikstaart en de roodborst. Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De verstoring van in gebruik zijnde nesten van vogels is daardoor niet meer verboden, op voorwaarde dat de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de instandhouding van de betreffende soorten. Het vernietigen van vogelnesten die in gebruik zijn moet voorkomen worden om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Dit kan door het rooien van beplanting en (voorbereidende) bouwwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd. De lengte en de aanvang van het broedseizoen verschilt per soort. Globaal moet voor het broedseizoen rekening gehouden worden met de periode half maart tot september.

Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen deel uit van een gebied dat onder de Wet natuurbescherming valt. In de omgeving - ten zuiden van de Beneden-Merwede - ligt wel het Natura2000-gebied 'Biesbosch' (gebied in ontwerp). Gezien de afstand tot dit gebied (minimaal ruim 400 meter) is onderzoek naar stikstofdepositie verricht⁵, dat als bijlage 3 bij de toelichting is opgenomen.

Uit de resultaten van de bijdragen aan de stikstofdepositie in de beoogde situatie blijkt dat de drempelwaarde voor het Natura 2000-gebied 'Biesbosch' op enkele habitattypes wordt overschreden. De hoogste depositie bedraagt 7,4 mol/ha/jaar. In de referentiesituatie bedraagt de hoogste bijdrage 5,3 mol/ha/jaar. Uit de verschilberekening volgt dat de voorliggende ontwikkeling leidt tot een toename van 2,1 mol/ha/jaar. Bij een depositie boven de 1 mol/ha/j is een vergunningplicht aan de orde. Voor de verschillende ontwikkelingen in dit bestemmingsplan worden daarom afzonderlijke vergunningen aangevraagd.

Ten slotte behoort een groot deel van het plangebied tot het NatuurNetwerk Nederland, het betreft uitsluitend het water in de gemeentehaven. De betreffende gronden zijn in dit bestemmingsplan voorzien van de bestemming 'Water'. Ter plaatse zijn de gronden mede bestemd voor de instandhouding en ontwikkeling van ter plaatse voorkomende dan wel daaraan eigen zijnde natuurwaarden. Daarmee bestaan er geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkelingen.

7.5.3 Conclusie

Het aspect flora en fauna leidt niet tot belemmeringen voor dit bestemmingsplan.

⁵ Stikstofdepositieonderzoek bestemmingsplan 'Langs de Merwede – Gemeentehaven', Adromi Groep, projectnr. V201607, d.d. 13 mei 2016

7.6 Bodem

7.6.1 Kader

Wet bodembescherming

Als sprake is van ernstige bodemverontreiniging dan is de Wet bodembescherming (Wbb) van kracht. Het doel van de Wbb is in de eerste plaats het beschermen van de (land- of water-) bodem zodat deze kan worden benut door mens, dier en plant, nu en in de toekomst. Via de Wbb heeft de Rijksoverheid de mogelijkheid algemene regels te stellen voor de uitvoering van werken, het transport van stoffen en het toevoegen van stoffen aan de bodem.

De Wbb kent nu een viertal regelingen die alle vier een ander onderdeel van bodembescherming voor hun rekening nemen:

- Een regeling voor de bescherming van de bodem waarin ook staat dat degene die de bodem verontreinigt, zelf verantwoordelijk is voor het verwijderen van de vervuiling. De overheid kan dwingen tot sanering als de verontreiniging na 1987 is ontstaan.
- Een bijzondere regeling voor de aanpak van nieuwe bodemverontreiniging die is ontstaan als gevolg van een ongewoon voorval (calamiteit).
- Een regeling voor de verontreiniging die is ontstaan voor de Wbb in werking trad in 1987 (historische bodemverontreiniging). Ook in die gevallen geldt dat de vervuiler zelf de verontreiniging verwijdert. Als er geen vervuiler (meer) is, omdat het bedrijf niet meer bestaat en er geen rechtsopvolger is, zal de sanering door de overheid worden uitgevoerd.
- Een regeling voor de aanpak van verontreiniging in de waterbodem. Rijkswaterstaat heeft vooral met deze regeling te maken. De regeling geldt voor alle waterbodembodemverontreiniging, of de vervuiling nu voor of na 1987 is ontstaan.

Ontwikkelingen kunnen pas plaatsvinden als de bodem, waarop deze ontwikkelingen gaan plaatsvinden, geschikt is of geschikt is gemaakt voor het beoogde doel. Bij nieuwbouwactiviteiten dient de bodemkwaliteit door middel van onderzoek in beeld te zijn gebracht. In het algemeen geldt dat nieuwe bestemmingen bij voorkeur op een schone bodem dienen te worden gerealiseerd.

Besluit bodemkwaliteit

Het doel van het Besluit bodemkwaliteit (2008) is de bodem beter te beschermen en meer ruimte te bieden voor nieuwe bouwprojecten. Ook geeft het besluit gemeenten en provincies meer verantwoordelijkheid om de bodem te beheren.

Het Bouwstoffenbesluit (Bsb) is opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit. Het besluit heeft alleen betrekking op steenachtige bouwstoffen. Andere materialen worden in de praktijk ook toegepast als bouwstof maar vallen niet onder dit besluit. Voor grond en baggerspecie in oppervlaktewater en op landbodems gelden aparte regels die ook in het Besluit bodemkwaliteit zijn opgenomen; in tegenstelling tot bouwstoffen kunnen ze weer definitief deel gaan uitmaken van de bodem. Tot slot zijn in het Besluit bodemkwaliteit de kwaliteitsregels voor, ondermeer, bodemonderzoek, bodemsanering en laboratoriumanalyses die worden uitgevoerd door adviesbureaus, laboratoria en aannemers (bodemintermediairs) vastgelegd. Deze regels zijn bekend onder de naam Kwalibo (kwaliteitsborging in het bodembeheer). Kwalibo bevat ook maatregelen om de kwaliteit van ambtenaren die bodembeleid maken of uitvoeren en het toezicht en de handhaving te verbeteren.

Relatie Wabo, Wbb en Woningwet (Ww)

De inwerkingtreding van de Wabo (1 oktober 2010) heeft ook effect op de Wbb en de Woningwet (Ww): in de Wabo is aangegeven dat in de plaats van de aanhoudingsgrond (uit de Ww) een afstemmingsregeling wordt opgesteld waarbij de inwerkingtreding van de omgevingsvergunning wordt afgestemd op de acties ten aanzien van de bodemverontreiniging. Deze afstemmingsregeling is opgenomen in artikel 6.2c van de Wabo. Voorts geldt ten aanzien van de bodem dat artikel 8, tweede lid, onderdeel c, van de Woningwet gemeenten verplicht in hun bouwverordening voorschriften omtrent het tegengaan van bouwen op verontreinigde bodem op te nemen. Die voorschriften dienen op grond van artikel 8, vierde lid, van de Woningwet in elk geval betrekking te hebben op het verrichten van onderzoek naar aard en mate van verontreiniging van de bodem, op de aard en omvang van dat onderzoek en op inrichting van het op te stellen onderzoeksrapport.

7.6.2 Onderzoek

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling zijn er twee verkennende bodemonderzoeken uitgevoerd. De voornaamste resultaten zijn hieronder beknopt beschreven, de volledige rapportages is als bijlage 7 bij de toelichting opgenomen.

Deelgebied I

Het verkennend bodemonderzoek voor deelgebied I⁶ heeft betrekking op de huidige (vrachtwagen)parkeerplaats, de Havenstraat en de landtong aan de zuidzijde van het plangebied.

Op basis van het uitgevoerde historisch vooronderzoek op de locatie zijn in de grond en in het grondwater licht verhoogde concentraties te verwachten. Voor Tijdens de veldwerkzaamheden zijn geen bijzonderheden waargenomen die duiden op een mogelijke verontreiniging van de bodem. Er is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen. In onderstaande tabel zijn de analysesresultaten samengevat.

Onderzoeksresultaten grond en grondwater		
bovengrond	kobalt, nikkel, zink, cadmium, kwik, lood, chroom, koper, arseen, PCB en PAK	licht verhoogd
	zink*	matig verhoogd
grondwater	arseen, barium, cis+trans-1,2-dichlooretheen en vinylchloride	licht verhoogd

Tabel 7.1: Onderzoeksresultaten grond en grondwater

Deelgebied II

Het verkennend bodemonderzoek voor deelgebied II⁷ heeft betrekking op de (kaden van de) gemeentehaven.

Op basis van het uitgevoerde historisch vooronderzoek op de locatie zijn in de grond en in het grondwater licht verhoogde concentraties te verwachten. Tijdens de veldwerkzaamheden zijn in de boven- en ondergrond bijmengingen waargenomen met puin. Ter plaatse van boring 203, 204 en 205 zijn veldwerkzaamheden gestaakt op een ondoordringbare laag (mogelijk een obstakel in de ondergrond aanwezig). Voor het overige zijn geen bijzonderheden waargenomen

⁶ Verkennend bodemonderzoek Havenstraat 9 (deelgebied 1) te Hardinxveld-Giessendam, Adromi B.V., projectnummer: V201607/1602, d.d. 15 december 2016

⁷ Verkennend bodemonderzoek (inclusief asbest) Havenstraat 8-10 te Hardinxveld-Giessendam (deelgebied 2), Adromi B.V., projectnummer: V201607/1603, d.d. 16 december 2016

die duiden op een mogelijke verontreiniging van de bodem. Er is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen. In onderstaande tabel zijn de analyseresultaten samengevat.

Onderzoeksresultaten grond en grondwater		
grond	zink, cadmium, kwik, kobalt, nikkel, molybdeen, lood, koper*, PCB en minerale olie	licht verhoogd
grondwater	barium en vinylchloride	licht verhoogd

Tabel 7.2: Onderzoeksresultaten grond en grondwater

Plaatselijk is een puinbijmenging aangetroffen in grond en hierom is een asbestonderzoek uitgevoerd. In het uit de gegraven gaten afkomstige materiaal zijn zintuiglijk geen asbestverdachte materialen aangetroffen. Ook analytisch zijn in de fijne fractie geen asbesthoudende materialen aangetroffen.

7.6.3 Conclusie

De bodemonderzoeken hebben geleid tot een goed beeld van de bodemkwaliteit ter plaatse van de onderzoekslocatie. Wat betreft de milieuhygiënische bodemkwaliteit bestaan er geen belemmeringen voor het huidige en toekomstige gebruik van de locatie (bij ongewijzigd gebruik).

7.7 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

7.7.1 Kader

In 2011 is het Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging die daarin is aangebracht, is dat voor de vraag of een m.e.r.-beoordelingsprocedure moet worden doorlopen, toetsing aan de drempelwaarden in de D-lijst niet toereikend is. Indien een activiteit een omvang heeft die onder de grenswaarden ligt, dient op grond van de selectiecriteria in de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling te worden vastgesteld of belangrijke nadelige gevolgen van de activiteit voor het milieu kunnen worden uitgesloten. Pas als dat het geval is, is de activiteit niet m.e.r.-(beoordelings)plichtig.

Bij het uitvoeren van de (vormvrije) m.e.r.-beoordeling worden de selectiecriteria van de Europese richtlijn gevolgd. De criteria van bijlage III van de richtlijn omvatten:

- De kenmerken van de activiteit, onder andere omvang en cumulatie.
- De plaats waar de activiteit wordt verricht; de kenmerken van het plangebied in relatie met kwetsbaarheid van de omgeving.
- De kenmerken van de gevolgen van de activiteit; mogelijke effecten van de activiteit.

7.7.2 Onderzoek en conclusie

Op grond van het Besluit milieueffectrapportage (D32.6) dient in gevallen waarin sprake is van het toevoegen, uitbreiden of wijzigen van een productieoppervlak van 50.000 m² of meer én indien er sprake is van een ruimtelijke plan een Milieueffectrapport (MER) te worden opgesteld. In gevallen waar sprake is van een productieoppervlakte van minder dan 50.000 m² kan in het ruimtelijk plan worden volstaan met het in de toelichting opnemen van een paragraaf waarin wordt ingegaan op de m.e.r.-beoordeling.

Het bestemmingsplan voor de ontwikkelingen in en rond het plangebied, de (voormalige) gemeentehaven en aangrenzende kades en oevers, voorziet in een uitbreiding van ca. 17.000 m²

bedrijfsruimte (zowel natte als droge percelen). Het betreft voornamelijk een uitbreiding van bedrijfsgebonden activiteiten op het water, die op dit moment reeds op de kade en een deel van het water mogelijk zijn. De zone waarvoor de aanduiding 'specifieke vorm van water – bedrijf' wordt toegekend beslaat 22.000 m². Zo'n 5.000 m² heeft in het vigerende bestemmingsplan reeds deze aanduiding. De Uitbreiding voorziet dus in circa 17.000 m², ruim onder de drempelwaarde van 50.000 m². Bovendien betreft de uitbreiding formeel geen productieoppervlak. Nu er ruim onder deze drempelwaarde wordt gebleven is van een m.e.r.-plicht of een m.e.r.-beoordelingsplicht geen sprake.

7.8 Duurzaamheid

Bij nieuwbouw of vervangende nieuwbouw verdient het aanbeveling zoveel mogelijk rekening te houden met duurzaamheidsaspecten zoals duurzaam bouwen, duurzame energievoorzieningen, bevordering van fietsverkeer en openbaar vervoer, duurzaam ruimtegebruik en dergelijke. Voorliggende ontwikkeling voorziet in de intensivering van de bestaande gemeentehaven, waardoor sprake is van duurzaam ruimtegebruik.

7.9 Overige belemmeringen

7.9.1 Kabels en leidingen

Naast de in het kader van externe veiligheidsaspecten relevante leidingen, kunnen er ook andere leidingen zijn die planologisch relevant zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om drinkwaterleidingen of riool(pers)leidingen.

In of in de nabijheid van het plangebied zijn geen kabels en leidingen aanwezig die planologisch relevant zijn.

7.9.2 Explosieven

In het kader van de voorliggende ontwikkeling is een onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van conventionele explosieven⁸. Op basis van de beoordeling van alle beschikbare bronnenmateriaal is geconcludeerd dat er onvoldoende indicaties zijn om te spreken van de mogelijke aanwezigheid van conventionele explosieven binnen het voorliggende plangebied. Het gehele onderzoeksgebied is derhalve onverdacht op de aanwezigheid van explosieven. De volledige rapportage van het onderzoek is als bijlage 5 bij de toelichting opgenomen.

⁸ Vooronderzoek Conventionele Explosieven Haven Boven-Hardinxveld, Saricon Safety & Risk Consultancy, rapportnr. 16S124-VO-02, d.d. 28 oktober 2016

8 JURIDISCHE OPZET

8.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt toegelicht op welke wijze de hiervoor beschreven, gewenste ontwikkelingen juridisch zijn vertaald. Ingegaan wordt op de juridische opzet van het bestemmingsplan (het karakter van het plan, de geometrische plaatsbepaling (verbeelding) en de regels.

Karakter van het plan

Voor de herontwikkeling van de gemeentehaven is gekozen voor een gedetailleerde eindbestemming, waarbij de gewenste ontwikkelingen specifiek bestemd zijn. Daarbij is inhoudelijk zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de vigerende bestemmingsregeling (momenteel nog het bestemmingsplan 'Langs de Merwede'). Voor wat betreft de systematiek en opbouw van de regels is aansloten bij het (ontwerp)bestemmingsplan 'Hardinxveld-Giessendam, bebouwd gebied', dat naar verwachting op 30 maart 2017 wordt vastgesteld. Dit heeft echter geen inhoudelijke consequenties.

Het voorliggende bestemmingsplan is opgesteld conform het gestelde in de Regeling standaarden ruimtelijke ordening (Rsro) die door het rijk is opgesteld in het kader van het project Digitale Uitwisseling van Ruimtelijke Plannen (DURP), zoals de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2012) die bindende afspraken en aanbevelingen bevat, en het coderingssysteem InformatieModel Ruimtelijke Ordening (IMRO 2012).

Geometrische plaatsbepaling

Door middel van een combinatie van begrenzingen, coderingen, arceringen en/of kleuren, is in de geometrische plaatsbepaling (verbeelding) de verdeling aangegeven van de diverse binnen het plangebied onderscheiden bestemmingen. Hiernaast bevat de geometrische plaatsbepaling aanduidingen die gelezen moeten worden in samenhang met de bebouwingsbepalingen, die voor de onderscheiden bestemmingen zijn gegeven.

Regels

De regels bevatten bepalingen omtrent het gebruik van de gronden, bepalingen omtrent de toegelaten bebouwing en regelingen betreffende het gebruik van aanwezige en/of nog op te richten bouwwerken.

De regels zijn onderverdeeld in vier paragrafen, te weten:

- Inleidende regels (hoofdstuk I);
- Bestemmingsregels (hoofdstuk II);
- Algemene regels (hoofdstuk III);
- Overgangs- en slotregels (hoofdstuk IV).

8.2 Toelichting op de regels

8.2.1 Hoofdstuk I Inleidende regels

In dit hoofdstuk is een aantal begrippen verklaard die gebruikt worden in de regels. Dit voorkomt dat er bij de uitvoering van het plan onduidelijkheden ontstaan over de uitleg van bepaalde regelingen. Daarnaast is het artikel "Wijze van meten" opgenomen waarin bepaald is hoe de voorgescreven maatvoering in het plan gemeten moet worden.

Begrippen

Geeft de definities van een aantal in de regels voorkomende begrippen. Hierdoor wordt de interpretatie daarvan vastgelegd, waardoor de duidelijkheid wordt vergroot.

Met de begripsbepaling "Peil" aangegeven vanaf welk punt de aangegeven hoogte van bouwwerken gemeten dient te worden. Voor bouwwerken waarvan de hoofdtoegang direct grenst aan de weg geldt dat gemeten wordt vanaf de kruin van de weg (ter plaatse van de hoofdtoegang).

Wijze van meten

Dit artikel geeft aan hoe de in het plan voorkomende maten dienen te worden bepaald.

8.2.2 Hoofdstuk II Bestemmingsregels

In deze paragraaf van de regels zijn de in het plan voorkomende bestemmingen geregeld. In ieder artikel is per bestemming bepaald welk gebruik van de gronden is toegestaan en welke bouwregels er gelden. Tevens zijn, waar wenselijk, flexibiliteitsbepalingen opgenomen.

Bij de opzet van de artikelen over de bestemmingen is een vaste indeling aangehouden teneinde het overzicht en daarmee de duidelijkheid te vergroten. De volgende onderdelen worden onderscheiden:

Bestemmingsomschrijving

In dit onderdeel worden de functies aangegeven waartoe de gronden zijn bestemd.

Bouwregels

In dit onderdeel zijn regels opgenomen ten aanzien van de toegelaten bebouwing. Het eerste lid bevat in ieder geval regels omtrent toegestane bouwwerken welke als "recht" kunnen worden opgericht. Bij de bouwregels wordt een onderscheid gemaakt tussen hoofdgebouwen, bijbehorende bouwwerken en bouwwerken geen gebouwen zijnde.

Afwijken van de bouwregels

Indien van toepassing is aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid gegeven om af te wijken van de bouwregels.

Specifieke gebruiksregels

In dit lid worden indien van toepassing bestemmingsspecifieke gebruiksregels opgenomen. In ieder geval gelden de in Hoofdstuk 3 opgenomen Algemene gebruiksregels. In voorkomende gevallen is de mogelijkheid opgenomen om (onder voorwaarden) af te wijken van de specifieke gebruiksregels.

In paragraaf 8.2.5 wordt verder ingegaan op de inhoud van de verschillende bestemmingen.

8.2.3 Hoofdstuk III Algemene regels*Antidubbeltelregel*

In deze regel is vastgelegd dat grond die in aanmerking moest worden genomen bij het verlenen van een bouwvergunning, waarvan de uitvoering heeft plaatsgevonden of alsnog kan plaatsvinden, bij de beoordeling van een andere aanvraag om bouwvergunning niet opnieuw in beschouwing mag worden genomen.

Algemene bouwregels

In dit artikel is een aantal aanvullende bouwregels opgenomen die voor alle bestemmingen kunnen gelden. Bijvoorbeeld extra bouwmogelijkheden voor ondergeschikte bouwdelen, maar ook beperking van bouwmogelijkheden als gevolg van milieuwetgeving, de geldende Keur van het Waterschap Rivierenland.

Algemene bouwregels zijn mede bedoeld voor bestaande bouwwerken die op basis van de bestemming zijn toegelaten, maar waarvan de bestaande goothoogte, bouwhoogte, oppervlakte, inhoud, afstand of bebouwingspercentage afwijkt van de maatvoeringbepalingen in de bouwregels van de betreffende bestemming. Voor dergelijke afwijkingen gelden afwijkende maten als bepalingen voor de maatvoering. Daartoe worden in dit artikel een aantal voorwaarden gesteld.

Voor zover in de bestemmingsregels geen specifieke parkeernorm is opgenomen, is in de algemene bouwregels een regeling ten aanzien van parkeren opgenomen. Indien op grond van één van de in het voorliggende plan opgenomen bestemmingen wordt gebouwd, dient voorzien te worden in voldoende parkeergelegenheid. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het vigerende gemeentelijke parkeerbeleid. Thans is het gemeentelijk parkeerbeleid vastgelegd in het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP). Indien het GVVP in de toekomst herzien wordt, dient getoetst te worden aan het laatste gemeentelijke parkeerbeleid. Voor de functies die niet zijn benoemd in het vigerende gemeentelijke parkeerbeleid, worden de meest recente parkeercijfers van het CROW toegepast.

Algemene gebruiksregels

In dit artikel is in algemene zin aangegeven wanneer sprake is van strijdig gebruik met de regels uit het bestemmingsplan. Daarnaast is – net als in de algemene bouwregels – een regeling ten aanzien van parkeren opgenomen. Indien het gebruik van de in het voorliggende plan opgenomen bestemmingen wijzigt ten opzichte van het huidige gebruik, dient voorzien te worden in voldoende parkeergelegenheid, overeenkomstig het geldende gemeentelijke parkeerbeleid.

Algemene aanduidingsregels

Aanvullend op de regels die bij de bestemmingen zijn gegeven gelden bijzondere bepalingen die met een aanduiding op de geometrische plaatsbepaling zijn weergegeven. In voorliggend plan betreft het een regeling ten behoeve van de gebiedsaanduidingen “Geluidzone-industrie” en “Geluidzone-zonebeheerplan”.

De gebiedsaanduiding “Overig – gezoneerd industrieterrein 3” is opgenomen voor het gezoneerde industrieterreinen Langs de Merwede. De gebiedsaanduiding “Geluidzone – industrie” is opgenomen voor de geluidzone rond het industrieterrein.

Tot slot is de oever van de Beneden-Merwede voorzien van de gebiedsaanduiding ‘vrijwaringszone - vaarweg’ voorzien. Daarmee is gewaarborgd dat de zone langs de Beneden-Merwede in beginsel vrij is van bijvoorbeeld bouwwerken en opgaande begroeiing die het functioneren van de vaarweg of de veiligheid van het scheepvaartverkeer in gevaar brengen. Voor zover binnen de zone toch ontwikkelingen gewenst zijn, dan dient aangetoond te worden dat het functioneren van de vaarweg niet in het geding is.

Tot slot is de gebiedsaanduiding ‘vrijwaringszone – dijk 1’ opgenomen voor de beschermingszone van de waterkering (Rivierdijk) in een klein deel van het noordwesten van het plangebied.

Algemene afwijkingsregels

Dit artikel is een aanvulling op de afwijkingsregels uit de bestemmingen waarin nog een aantal algemene afwijkingen is opgenomen. Het betreft hier onder meer een standaardregeling die beperkte afwijkingen in de maatvoering bij de uitvoering van bouwplannen mogelijk maakt.

Algemene wijzigingsregels

Een wijzigingsbevoegdheid is onder voorwaarden opgenomen voor geringe veranderingen in de plaats, ligging en/of afmeting van bestemmingsgrenzen tot maximaal 5 m. Hiernaast is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor het aanpassen van de als bijlage bij de regels opgenomen Staat van Bedrijfsactiviteiten.

Algemene procedureregels

Dit artikel regelt de procedure die burgemeester en wethouders dienen te volgen indien toepassing wordt gegeven aan de in dit plan opgenomen afwijkings- of wijzigingsregels.

8.2.4 *Hoofdstuk IV Overgangs- en slotregels*

In het overgangsrecht is een regeling opgenomen voor bebouwing en gebruik dat al bestond bij het opstellen van het plan, maar dat strijdig is met de opgenomen regeling. Onder bepaalde voorwaarden mag deze strijdige bebouwing en/of strijdig gebruik worden voortgezet of gewijzigd.

In de slotregel is de officiële naam van het plan bepaald. Onder deze naam kan het bestemmingsplan worden aangehaald.

8.3 **Bestemmingsgewijze toelichting**

8.3.1 *Algemeen*

Bouwvlak

De (hoofd)gebouwen dienen binnen de op de verbeelding aangegeven bouwvlakken te worden gebouwd. De bouwvlakken mogen geheel worden bebouwd, tenzij een maximum bebouwingspercentage is aangegeven. Bij een aantal bestemmingen mogen buiten het bouwvlak bijbehorende bouwwerken worden opgericht, zie verder onder bijbehorende bouwwerken.

Bouw- en goothoogte

In de bouwbepalingen van de verschillende bestemmingen of op de verbeelding is aangegeven wat de maximale bouwhoogte is. Veelal is tevens een maximale goothoogte bepaald.

8.3.2 *Bestemmingen*

Bedrijventerrein

Voor de te realiseren schierkade en de strekdam is de bestemming "Bedrijventerrein" opgenomen. Ter plaatse zijn bedrijven tot en met bedrijfscategorie 5.1 uit de Staat van Bedrijfsactiviteiten toegestaan (Bijlage 1 van de regels). Hierbij is aangesloten op het vigerende bestemmingsplan. Voor de bedrijfscategorieën geldt dat bedrijven die niet zijn genoemd in de Staat van Bedrijfsactiviteiten maar welke naar aard en omvang gelijk te stellen zijn aan bedrijven in de ter plaatse toegestane categorie eveneens zijn toegestaan. De nieuwe kade is voorzien van een bouwvlak en maatvoeringsaanduidingen.

Groen

Voor structureel groen is de bestemming “Groen” opgenomen. Aangegeven is dat ter plaatse geen gebouwen mogen worden opgericht, met uitzondering van straatmeubilair. Het groene karakter van deze gronden dient, binnen in het plan gestelde voorwaarden, zoveel mogelijk behouden te blijven. Binnen de bestemming is onder andere de aanleg mogelijk van groenvoorzieningen, voet- en fietspaden, parkeerplaatsen, speelvoorzieningen, straatmeubilair, water en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding. Ter plaatse van de aanduiding ‘ontsluiting’ zijn de gronden tevens bestemd voor een ontsluitingsweg.

Verkeer – Verblijfsgebied

De openbare wegen en ruimten zijn voorzien van de bestemming “Verkeer - Verblijfsgebied”. Binnen deze bestemming kan medewerking worden verleend aan een herinrichting/herprofilering en zijn onder andere parkeer-, groen- en speelvoorzieningen alsmede waterberging en watergangen mogelijk. Burgemeester en wethouders kunnen, met het oog op de verkeersveiligheid, het in het plan beoogde straatbeeld en de bescherming van het openbaar groen nadere eisen stellen aan de situering en de omvang van andere bouwwerken.

Water

De bestemming “Water” is opgenomen voor het binnen het plangebied aanwezige oppervlaktewater. Ten behoeve van de bestemming mogen bouwwerken, geen gebouwen zijnde worden opgericht zoals (keermuren, oeverbeschoeiing, duikers en bruggen). Op en in het water grenzend aan het industrieterrein waar watergebonden bedrijfsactiviteiten plaatsvinden is een specifieke functie-aanduiding opgenomen (specifieke vorm van bedrijf – scheepsbouw). Bepaald is dat ter plaatse scheepsbouw en scheepsreparatie gerelateerde activiteiten zijn toegestaan voor zover deze worden uitgevoerd door de naastgelegen bedrijven. Tevens zijn hier onder voorwaarden bouwwerken, geen gebouwen zijnde toegestaan ten behoeve van de aangrenzende watergebonden bedrijfsactiviteiten zoals kranen, steigers, aanmeerpalen en dergelijke.

Binnen de bestemming ‘Water’ is tevens een aanduiding ‘ligplaats’ opgenomen. Ter plaatse van deze aanduiding zijn de gronden tevens bestemd voor (overnachtings)ligplaatsen ten behoeve van de beroepsvaart. Aan deze aanduiding zijn tevens specifieke gebruiksregels gekoppeld.

8.3.3 Dubbelbestemmingen

Dubbelbestemmingen regelen een bijzonder belang dat eerst afgewogen moet worden alvorens de onderliggende bestemming mag worden toegepast. In het plangebied komt de onderstaande dubbelbestemming voor:

Waarde – archeologische verwachting 8

De dubbelbestemmingen “Waarde – archeologische verwachting 8” is opgenomen ter bescherming van mogelijk in de bodem aanwezige archeologische waarden. Voor een aantal werkzaamheden op of in deze gronden is een omgevingsvergunning (voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden) vereist in het kader waarvan een afweging kan worden gemaakt tussen de activiteit en de te beschermen waarden.

9 OVERLEG EN INSPRAAK

9.1 Vooraankondiging

Op grond van artikel 1.3.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dient voorafgaand aan een procedure van een bestemmingsplan waarin een ruimtelijke ontwikkeling wordt gefaciliteerd, een vooraankondiging te worden gepubliceerd waarin de gemeente aangeeft een bestemmingsplan voor te bereiden. Deze vooraankondiging is voor dit plan geplaatst in het Kompas en op de gemeentelijke website.

9.2 Inspraak en overleg

Het voorontwerpbestemmingsplan “Langs de Merwede – Gemeentehaven” wordt, conform de gemeentelijke inspraakverordening, voorafgaand aan de formele bestemmingsplanprocedure voor inspraak vrijgegeven. Gedurende de inspraaktermijn wordt een ieder in de mogelijkheid gesteld schriftelijk en/of mondeling te reageren op het bestemmingsplan.

Conform artikel ex 3.1.1. van het Bro dienen burgemeester en wethouders bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg te plegen met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met de rijks- en provinciale diensten die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

In dit kader zal het voorontwerpbestemmingsplan voor advies worden toegezonden aan de volgende instanties:

- Rijkswaterstaat;
- Provincie Zuid-Holland;
- Waterschap Rivierenland;
- Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Nota inspraak- en overlegreacties bestemmingsplan “Langs de Merwede – Gemeentehaven”

Het voorontwerpbestemmingsplan (toen nog genaamd: “Langs de Merwede – Gemeentehaven”) heeft met ingang van 9 februari tot en met 9 maart ter inzage gelegen. Gedurende deze periode is voor iedereen de mogelijkheid geboden een inspraakreactie in te dienen. Tevens is het voorontwerpbestemmingsplan in het kader van het vooroverleg ex. artikel 3.1.1 Bro toegezonden aan verschillende instanties.

Er zijn 2 inspraakreacties en 3 vooroverlegreacties met betrekking tot het voorontwerp bestemmingsplan “Langs de Merwede, Gemeentehaven” binnengekomen. De reacties zijn schriftelijk ingediend en ontvankelijk. De vooroverlegreacties zijn in hoofdstuk 2 samengevat en beantwoord en de inspraakreactie in hoofdstuk 3.

De ingediende inspraak- en vooroverlegreacties worden in deze nota samengevat weergegeven. Dit betekent niet dat die onderdelen van de reacties, die niet expliciet worden genoemd, niet bij de beoordeling zouden zijn betrokken. De inspraak- en vooroverlegreacties zijn in hun geheel beoordeeld. Bij de beoordeling is zoveel mogelijk rekening gehouden met de volledige inhoud van de ingezonden reacties.

Tot slot zijn er nog enkele ambtshalve wijzigingen in het plan doorgevoerd. Deze staan beschreven in hoofdstuk 4

9.3 Ontwerpfase

Na afronding van het vooroverleg wordt de formele bestemmingsplanprocedure gestart. De aanpassingen die volgden uit de overlegreacties zijn verwerkt in het ontwerpbestemmingsplan. Ook zijn er enkele ambtshalve aanpassingen doorgevoerd.

Op de voorbereiding van een bestemmingsplan is artikel 3.8 Wro (gelezen in samenhang met afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht) van toepassing. De kennisgeving van het ontwerpbesluit tot vaststelling van het bestemmingsplan moet in de Staatscourant worden geplaatst en dient - met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening - ook via elektronische weg te geschieden. Tevens dient de kennisgeving te worden toegezonden aan die diensten van Rijk en provincie die belast zijn met de behartiging van belangen die in het plan in het geding zijn, aan het waterschap en aan belanghebbende gemeenten.

Het ontwerpbestemmingsplan zal gedurende zes weken ter inzage worden gelegd. Binnen deze termijn wordt een ieder in de gelegenheid gesteld schriftelijk en/of mondeling een zienswijze op het plan in te dienen. Ook worden de stukken met de kennisgeving aan de eerder genoemde diensten en instanties toegezonden (artikel 3:13 Awb) en is aangegeven waar de (digitale) stukken te vinden zijn (elektronische kennisgeving).

10 UITVOERBAARHEID

10.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De herinrichting van de gemeentehaven wordt ingegeven door de actuele wensen van de gemeente en (watergebonden) bedrijven in het gebied. Er is onder meer behoefte aan extra ruimte voor watergebonden bedrijvigheid, met name ten behoeve van Den Breejen Shipyard. Binnen het grondgebied van de gemeente Hardinxveld-Giessendam zijn de mogelijkheden om nog kadellengte te realiseren niet of nauwelijks aanwezig. De gemeentehaven in Boven-Hardinxveld is één van de spaarzame plekken waar die mogelijkheid nog bestaat. Hiervoor is het wel nodig dat op creatieve wijze wordt omgegaan met de ruimte.

Naar aanleiding van het voorgaande is de Nota 'Impulsen voor de haven in Boven-Hardinxveld' opgesteld. In dit document is een helder ontwikkelingsperspectief geschetst, gebaseerd op de wensen van directe betrokkenen. De mogelijkheid om deze wensen te realiseren in de huidige omstandigheden is voor de meeste bedrijven niet mogelijk of alleen door medewerking van derden. Door middel van twee werksessies met de betrokken bedrijven en vertegenwoordigers van de gemeenten zijn alle (ruimtelijke) wensen van bedrijven besproken en gevisualiseerd. Het voorliggende bestemmingsplan biedt een juridisch-planologisch kader voor de gewenste herinrichting van de gemeentehaven.

Gelet op het voorgaande wordt de herontwikkeling van de gemeentehaven maatschappelijk uitvoerbaar geacht.

10.2 Financiële uitvoerbaarheid

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dient op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) in de plantoelichting minimaal inzicht te worden gegeven in de economische uitvoerbaarheid van het plan. Tevens is met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening de verplichting ontstaan om, indien sprake is van ontwikkelingen waarvoor de gemeente redelijkerwijs kosten moet maken, bijvoorbeeld voor de aanleg van voorzieningen van openbaar nut, en de plankosten, deze moeten worden verhaald op de initiatiefnemer c.q. ontwikkelaar. Een en ander dient te worden vastgelegd in privaatrechtelijke overeenkomsten met iedere grondeigenaar. Als er met een grondeigenaar geen overeenkomst is gesloten en het kostenverhaal niet anderszins is verzekerd, dient een exploitatieplan te worden opgesteld welke tegelijkertijd met het bestemmingsplan moet worden vastgesteld.

De gronden ter plaatse van het plangebied zijn geheel in eigendom van de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Het opstellen van een exploitatieplan of privaatrechtelijke overeenkomst is formeel niet benodigd.

Niettemin heeft de gemeenteraad voor de beoogde ontwikkeling een grondexploitatie vastgesteld. Daaruit blijkt dat het voorliggende bestemmingsplan – onder meer door de verkoop van natte/droge havenpercelen aan Den Breejen Shipyard en met subsidie van de provincie Zuid-Holland - financieel haalbaar is. In aanvulling op de grondexploitatie heeft de gemeente een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Den Breejen Shipyard.

10.3 Handhavingsaspecten

Het bestemmingsplan is bindend voor zowel de (gemeentelijke) overheid als de burger. De primaire verantwoordelijkheid voor daadwerkelijke controle en handhaving ligt bij de gemeente. De gemeente heeft een handhavingsnota.

De grondslag voor een goed werkend handhavingsbeleid wordt gevormd door een grondige inventarisatie van de feitelijke situatie (grondgebruik, aanwezige flora en bebouwing) van het plangebied tijdens de voorbereiding van het bestemmingsplan en een deugdelijk mutatiesysteem bij de uitvoering van het bestemmingsplan. Onderdeel van dit mutatiesysteem is een goede registratie van verleende vergunningen. Bij de voorbereiding van dit bestemmingsplan heeft een grondige inventarisatie plaats gevonden van de feitelijke situatie.

Handhaving kan plaats vinden via publiekrechtelijke, privaatrechtelijke en strafrechtelijke weg. Dit laatste is afhankelijk van het Openbaar Ministerie. In het ruimtelijk bestuursrecht is de gemeente op grond van de Gemeentewet bevoegd tot het toepassen van bestuursdwang ten aanzien van ontwikkelingen die strijdig zijn met de bepalingen van het bestemmingsplan. Deze vormen van handhaving vallen onder de zogenoemde repressieve handhaving. Hiermee wordt bedoeld op de middelen en/of het instrumentarium waarmee de gemeente naleving kan afdwingen, dan wel tegen normafwijkend gedrag correctief kan optreden.

Daarnaast wordt onderscheiden de preventieve handhaving. Deze komt voornamelijk tot uitdrukking in het toezicht op het gebruik van gronden en gebouwen. Preventieve handhaving geschiedt over het algemeen door informele middelen waaronder bijvoorbeeld informeel contact tussen de met handhaving belaste personen en de grondgebruikers. Hoewel het effect van dergelijke middelen niet goed meetbaar is, wordt aan deze middelen toch zeker betekenis toegekend.

Daarnaast zijn in het plan instrumenten opgenomen waarmee kan worden getoetst. Genoemd wordt de mogelijkheid af te wijken van het bestemmingsplan en toepassing te geven aan de opgenomen wijzigingsbevoegdheden. Zodoende wordt een toetsing mogelijk gemaakt voordat met de beoogde activiteit (bouwen, gebruiken, het verrichten van werken en/of werkzaamheden) een aanvang wordt gemaakt. De te nemen besluiten op basis van de genoemde bevoegdheden dienen te berusten op een deugdelijke motivering.

